

ŠkVP

Školský rok: 2025/2026

Príloha č. 6

Obsah:

Plán práce koordinátora VÝCHOVY K MANŽELSTVÍ A RODIČOVSTVÍ	3
Plán práce koordinátora PROTIDROGOVÉJ PREVENČIE A PATOPSYCHOLOGICKÝCH JAVOV PRE 1. STUPEŇ ZŠ.....	17
Plán práce výchovného a kariérového poradcu	40
Plán práce koordinátora výchovy k zdraviu	51
Plán práce koordinátora zelenej školy.....	54
Plán práce koordinátora pre školský parlament	58
Plán práce koordinátora testovania.....	61
Plán práce koordinátora finančnej gramotnosti	65
Plán práce koordinátora prevencie sociálno-patologických javov.....	83
Plán práce koordinátora čitateľskej gramotnosti.....	93
Plán práce koordinátora výchovy k ľudským právam.....	95

Plán práce koordinátora VÝCHOVY K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Školský rok: 2025/2026

Koordinátor: Mgr. Andrea Jankovyčová

Úvod

Rodičovstvo ako jedna z najdôležitejších sociálnych funkcií človeka nadobúda v našej spoločnosti stále väčší význam. Rodič je činiteľ, ktorý v najväčšej miere rozhoduje o osobnosti dieťaťa – budúceho človeka. Rodina teda zostáva významným a nenahraditeľným životným prostredím a výchovným činiteľom v našej spoločnosti.

Cieľom výchovy k manželstvu a rodičovstvu (ďalej iba VMR) v škole je vychovávať sociálne, morálne a emocionálne zrelé osobnosti, ktoré sú schopné konať a správať sa v súlade s etickými normami a hodnotami uznávanými danou spoločnosťou.

Princípy výchovy k manželstvu a rodičovstvu

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné uplatňovať tieto princípy:

1. Princíp úzkej spolupráce rodičov a školy
2. Princíp etickosti
3. Princíp primeranosti
4. Princíp dôvery
5. Princíp vedeckosti - informácie

Učebné osnovy pre primárne vzdelávanie – ISCED 1 (1. stupeň ZŠ)

Učebné osnovy VMR vychádzajú z Koncepcie výchovy k manželstvu a rodičovstvu, ktorá plynie z potreby riešiť aktuálne otázky súčasnej doby. Cieľom je štátny vzdelávací program, ktorý podporuje komplexný prístup dorozumieť sa a porozumieť si.

Obsah VMR v primárnom vzdelávaní sa uskutočňuje v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v predmete Slovenský jazyk a literatúra, v oblasti Človek a príroda v predmete Prvouka a Prírodoveda, v oblasti Človek a spoločnosť v predmete Vlastiveda a v oblasti Človek a hodnoty cez povinne voliteľné predmety Etická výchova a Náboženská výchova. Podľa nového kurikula sa obsah VMR v primárnom vzdelávaní sa uskutočňuje v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v predmete Slovenský jazyk a literatúra, v oblasti Človek a príroda

v predmete Človek a príroda a v oblasti Človek a spoločnosť v predmete Človek a spoločnosť cez povinne voliteľné predmety Etická výchova a Náboženská výchova.

Obsah VMR na 1. stupni ZŠ tvoria nasledujúce témy:

1. Výchova v rodine
2. Zásady zdravého života
3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka
4. Rovnoprávnosť pohlaví
5. Vznik a vývoj ľudského jedinca
6. Zmeny v organizme v období puberty

Učebné osnovy pre nižšie sekundárne vzdelávanie - ISCED 2 (2. stupeň ZŠ)

Ciele VMR sú zamerané tak, aby prispeli k výchove celej osobnosti dospelávajúceho dievčaťa a chlapci, aby dokázali vytvoriť optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho i opačného pohlavia, aby boli schopní poznávať a chápať mravné hodnoty. Ťažisko VMR sa uplatňuje vo vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty v predmetoch Etická výchova a Náboženská výchova, v oblasti Človek a príroda v predmete Biológia a v oblasti Človek a spoločnosť v predmete Občianska náuka. Výchova k manželstvu a rodičovstvu je ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov a preto sa dá aplikovať aj v ostatných vyučovacích predmetoch.

Obsah VMR na 2. stupni ZŠ tvoria nasledujúce témy:

1. Priateľstvo
2. Kultivované dospievanie a vývinové úlohy tohto obdobia, chcem byť sám sebou v názoroch, postojoch i v správaní
3. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov
4. Zodpovedný prístup k sexualite, sebaúcta i úcta k druhým
5. Negatívny vplyv alkoholu, drogových i vzťahových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie človeka
6. Zásady bezpečného správania

I. Hlavné úlohy a ciele:

V rámci plnenia Národného akčného programu Dohovor o právach dieťaťa

- rešpektovanie názorov dieťaťa
- poskytnúť informácie deťom zamerané na prevenciu závislosti od alkoholu, tabaku a drog

V zmysle úloh Národného programu prevencie HIV/AIDS

- uskutočňovať besedy

V zmysle Národného programu duševného zdravia

- realizovať besedy o rizikách dospievania a o podpore duševného zdravia
- Svetový deň zdravia (7.4.)
- Týždeň boja proti stresu
- Svetový deň prevencie HIV/AIDS (1.12.)
- Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- Svetový deň nefajčenia (31.5.)

V rámci boja proti obchodovaniu s ľuďmi

- realizovať besedy o rizikách práce v zahraničí a prevencií pred neľudským zaobchádzaním otrockou prácou

Ciele výchovy na 1. a 2. stupni základnej školy

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami:

- ✓ objasniť žiakom obsah pojmov priateľstvo, láska, manželstvo, rodina,
- ✓ poučiť žiakov o psychologických sociálnych aspektoch manželstva, rodiny a rodičovstva,
- ✓ vychovávať žiakov k osobnej a občianskej zodpovednosti a priviesť žiakov k príprave na manželstvo a rodičovstvo,
- ✓ poukázať, ako vplýva rozvod rodičov na duševný stav a ďalší vývin dieťaťa,
- ✓ objasniť sociálne a zdravotné aspekty plánovaného rodičovstva,

- ✓ pripraviť žiakov na rolu rodiča, pritom zdôrazniť ako podmienku osobnostnú zrelosť,
- ✓ poukázať na krásu rodičovstva,
- ✓ viesť žiakov k povinnosti postarať sa o rodičov v starobe,
- ✓ zdôrazniť žiakom nevyhnutnosť dodržiavať osobnú hygienu,
- ✓ poučiť žiakov o etike intímneho života,
- ✓ upozorniť na problémy súvisiace s predčasným sexuálnym životom a jeho vplyvom na celkový vývin osobnosti, zdôrazniť najmä negatívna predčasného pohlavného života,
- ✓ objasniť žiakom vznik a podstatu nevyliciteľnej choroby AIDS a spôsoby prevencie,
- ✓ upozorniť na nebezpečenstvo drogovej závislosti, zapájať žiakov do aktivít v mimo vyučovacom procese.

II. Obsah práce:

Koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu bude monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať výchovu k manželstvu a rodičovstvu na škole, spolupracovať s vedením školy, výchovným poradcom, triednymi učiteľmi a zákonnými zástupcami žiakov.

Hlavné metódy a formy práce:

- výklad, riadený rozhovor, beseda
- práca s knihou, dramatizácia,
- problémová metóda, brainstorming a skupinová forma práce
- dotazníky, kvízy, testy
- vhodné využitie tematiky VMR vo všetkých vyučovacích predmetoch,
- práca na triednických hodinách,
- práca s internetom,
- nástenky a výstavy,
- akcie organizované žiackou školskou radou

III.Plán aktivít:

Rozpis plnenia cieľov (aktivity)

Ciele výchovy k VMR sa budú realizovať priebežne podľa mesačných plánov formou triednych i školských podujatí. Plán práce je otvorený a bude reagovať na aktuálne potreby a podnety zo strany žiakov, rodičov i vyučujúcich. Zodpovední učitelia (najmä triedni učitelia) budú monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať výchovu k VMR na škole a spolupracovať s vedením školy. Plán činnosti je otvorený priebežne sa bude dopĺňať a aktualizovať.

SEPTEMBER 14.09.2025	Príprava plánu Výchovy k manželstvu a rodičovstvu na škole. Hygiena-hygienické návyky, hygiena v triede, osobná hygiena	Koordinátorka VMR Triedni učitelia
26.09.2025	Oboznámenie sa s problematikou manželstva a rodičovstva vo všetkých ročníkoch v rámci predmetov: Etická výchova, Občianska výchova, Biológia, Prírodoveda Svetový deň antikoncepcie (2.stupeň) Uskutočniť TRH s témou „Práva dieťaťa“ a zhotoviť nástenku.	Vyučujúci týchto predmetov Vyučujúci BIO Triedni učitelia
OKTÓBER 01.10.2025	Medzinárodný deň seniorov. Mesiac úcty k starším – zvyšovanie úcty žiakov voči starším osobám. Kultúrny program pre seniorov. Na triednických hodinách uskutočniť besedu na tému „Zdravý spôsob života.“ Pripraviť nástenku.	Triedni učitelia Triedni učitelia Učitelia 1.stupňa, SJL, HUV Triedni učitelia
21.10.- 27.10.2025	Detský čin roka – zapojiť sa do súťaže Babičkina záhrada	Triedni učitelia Triedni učitelia 1.-9. roč.

NOVEMBER 16.11.2025 21.11.2025	Oboznamovať žiakov s tradíciami a šikovnosťou našich predkov. Vystavovať práce vo vestibule školy - tekvice a jesenná výzdoba. Medzinárodný deň tolerancie Medzinárodný deň boja proti fajčeniu – deň bez fajčenia, alkoholu a iných škodlivín. Poskytnúť základné poznatky o tom, že fajčenie, alkohol a ďalšie drogy ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok. Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve (budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu) – 7.ročník	Triedni učitelia, vyučujúci VYV, BIO, TECH, PVC Vyučujúci OBN, ETV Vyučujúci BIO, triedni učitelia
DECEMBER 01.12.2025 10.12.2025 10.12.2025	Svetový deň AIDS - prevencia Vianočná výzdoba tried, Vianoce v rodine Deň ľudských práv Vianočná ikebana – žiaci 2.stupňa v spolupráci so Školským parlamentom	Vyučujúci BIO Triedni učitelia Vyučujúci OBN, ETV Vyučujúci OBN, VYV, TECH, koordinátorka VMR
JANUÁR	Zimné radovánky – guľovačka, stavenie snehuliakov (žiaci I. a II. stupňa) Fašiangový karneval – príprava masiek Na hodine OBN v 6. roč. vytvoriť so žiakmi projekt o rodine. Usporiadať lyžiarsky výcvik v rámci spolupráce rodina a škola – 1.stupeň	Všetci vyučujúci Učitelia 1.stupňa a ŠKD VP – Mgr. Z. Kleinová Vyučujúci TSV
FEBRUÁR 07.2. – 14.02.26 09.02.2026 13.02.2026	Lyžiarsky výcvik 2.stupeň ZŠ Národný týždeň manželstva – Beh na dlhú trať „Šantenie na ľade“ (spolupráca s MŠ). Svetový deň manželstva (8.2.2026) – beseda Valentínska pošta – pozdravy pre priateľov	Vyučujúci TSV Koordinátor VMR Učitelia 1.stupňa a ŠKD Mgr. J. Meňky Koordinátor VMR

MAREC		
08.03.2026	Marec mesiac knihy – výstavka kníh v triedach. Návšteva knižnice. „Deň otvorených dverí pre predškolákov“. Medzinárodný deň žien – uvedomiť si úlohy a poslanie žien Hviezdoslavov Kubín – prednes poézie a prózy so zameraním na VMR.	Triedni učitelia Učitelia 1. stupňa ZŠ a ŠKD Učitelia 1. stupňa ZŠ Vyučujúci NAV, ETV, OBN Vyučujúci SJL
27.03.2026	Svetový deň divadla – návšteva divadelného predstavenia	Triedni učitelia, koordinátor VMR
APRÍL		
04.04.2026	Slávik – výber piesní so zameraním na VMR Medzinárodný deň bez násillia – triednické hodiny	Vyučujúci HUV Triedni učitelia
07.04.2026	Svetový deň zdravia - aktualizácia nástenky s tematikou zdravého životného štýlu a prevencie infekčných prenosných chorôb	Koordinátorka VMR
08.04.2026	Deň narcisov – podpora onkologicky chorých pacientov	Triedni učitelia
MÁJ		
11.05.2026	Deň matiek – poslanie matiek - darčeky	Triedni učitelia, vyučujúci BIO Učitelia 1.stupňa a ŠKD
15.05.2026	Svetový deň rodiny – význam a poslanie rodiny	Triedni učitelia, vyučujúci NAV, ETV, OBN
31.05.2026	ŠŠO - športové súťaže Svetový deň bez tabaku – nácvik asertívneho správania – odmietnutie cigarety	Triedni učitelia, vyučujúci TSV Triedni učitelia, vyučujúci BIO
JÚN		
01.06.2026	MDD – športové aktivity, školská akcia ŠvP -	Triedni učitelia 3.A,B
08.06.2026	Deň najlepších priateľov – nakresli svojho najlepšieho priateľa	Vyučujúci VYV
jún	Slávnostná akadémia – 60.výročie založenia školy	Všetci pedagogickí zamestn.
12.06.2026	Svetový deň proti detskej práci	

15.06.2026	Deň otcov –dôležitosť otca pri výchove – darček pre otca	Triedni učitelia, vyučujúci NAV, ETV, OBN Triedni učitelia, vyučujúci VYV
------------	--	--

IV. Očakávané výsledky:

„Rodina je oboje, ako základnou jednotkou spoločnosti, tak koreňom kultúry. Je to neutíchajúci zdroj podpory, obhajoby, uistenia a emocionálneho dobitia, ktoré dodáva dieťaťu silu, aby sa sebavedome odvážilo do väčšieho sveta a stalo sa všetkým, čím môže byť.“

Problematika výchovy k manželstvu a rodičovstvu je dôležitou súčasťou nielen každodenného života, ale aj edukačného procesu. Je preto veľmi dôležité, aby už žiaci základnej školy získavali potrebné informácie pre svoj budúci partnerský a neskôr manželský život. Pri zisťovaní životných hodnôt žiakov je práve túžba po plnohodnotnej rodine na prvom mieste. Preto príprava na rodinný život je tak isto dôležitá, ako príprava na budúce povolanie.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je prierezovou témou, ktorá je zapracovaná do jednotlivých predmetov výchovno-vzdelávacieho procesu. K jednotlivým témam plánu budú počas školského roka realizované besedy, prednášky so žiakmi, samostatné práce žiakov a pod. samotnou koordinátorkou, ako aj jednotlivými vyučujúcimi počas triednických hodín.

Očakávame, že učitelia budú rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho prostredie, vytvárať atmosféru dôvery, viesť žiakov k tomu, aby vyjadrili svoje názory, zdôvodňovali svoje postoje. Pri realizácii VMR očakávame aj úzku spoluprácu školy a rodiny.

V.Prílohy pre učiteľov:

PRÍLOHA č.1

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu pre ISCED 1 tvoria tieto témy:

1. Výchova v rodine

Úloha rodiny v spoločnosti.

Príbuzenské vzťahy.

Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.

Úcta k rodičom.

2.Zásady zdravého života

Zásady zdravého života- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia.

Zachovanie zdravia závisí do istej miery od schopnosti robiť správny výber a zodpovedne konať.

Význam sociálnych zručností- presné a výstižné vyjadrovanie, schopnosť vypočítať mienku iných v diskusii, odhaľovať a riešiť problémy, asertívne správanie, sebaovládanie a iné.

Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka.

Nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania detí.

3.Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka

Fajčenie, alkohol a ďalšie drogy (napr. heroín) ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok.

Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve.

Budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu.

Správanie človeka pod vplyvom alkoholu a iných drog - strata zábran, uvoľnené správanie.

Riziko prenosu AIDS.

Nácvik asertívneho správania – odmietnutie alkoholického nápoja a iných drog.

4.Rovnoprávnosť pohlaví

Rovnocennosť muža a ženy a ich špecifickosť.

Vzájomné správanie sa chlapcov a dievčat, slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, ochota vzájomne si pomáhať, gavalierstvo, odvaha.

Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.

Kamarátstvo a priateľstvo.

5.Vznik a vývoj ľudského jedinca

Telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek.

Mikroskopovanie buniek.

Tvorba mužských pohlavných buniek – spermií v semenníkoch.

Tvorba ženských pohlavných buniek – vajíčok vo vaječníkoch.

Oplodnenie – splynutie vajíčka a spermie, vznik oplodneného vajíčka.

Rast a vývoj oplodneného vajíčka.

Výživa plodu krvou matky cez steny maternice.

Vzťah dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu.

Tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod.

Životospráva ženy počas tehotenstva- zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť fajčenia a alkoholu, psychická pohoda.

Starostlivosť o narodené dieťa- kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva poradne.

Význam materinskej lásky.

Vývojové štádiá: dojča, batola, dieťa predškolského veku, dieťa školského veku, mladistvý/á, dospelý/á.

Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

6.Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

Dôležité zmeny v organizme dieťaťa v období puberty- vonkajšie pohlavné znaky, tvorba spermií a vajíčok, prvá menštruácia.

Vplyv fyzických zmien na emocionálnu a sociálnu oblasť duševného života dospievajúcich, snaha o preberanie zodpovednosti za svoj život, častá mrzutosť a popudlivosť, nezhody s rodičmi.

Ľahké skamarátenie sa s inými.

Vyvarovať sa napodobňovaniu nevhodného správania sa iných, asertivita.

Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

PRÍLOHA č.2

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu pre ISCED 2 tvoria tieto témy:

1.Priateľstvo

Citový vývin v období dospievania.

Poznanie a pozitívny vzťah k druhým.

Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca.

Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami.

Náklonnosť, zamilovanosť a láska.

Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov.

Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov.

Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.

2.Kultivované dospievanie

Psychické a fyzické zmeny v období dospievania.

Menštruácia, polúcia. Masturbácia.

Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu.

Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania.

Sexualita v živote človeka.

Kultivovaný a kultúrny prejav sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka.

Požiadavka pohlavnej zdržanlivosti (pohlavnej abstinencie) v období dospievania ako podmienka udržania a posilňovania sexuálneho (v zmysle definície WHO,1974) a reprodukčného zdravia. Rozdiely medzi biologickou, psychologickou a sociálnou zrelosťou.

3.Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov

Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov.

Oplodnenie. Priebeh gravidity. Vývin plodu. Pôrod.

Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod.

Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

Prirodzená výživa dieťaťa.

Negatívne vplyvy ohrozujúce zdravie a život plodu: drogy (alkohol, fajčenie, ďalšie drogové závislosti), stres, nesprávna výživa, rizikový spôsob života.

4.Zodpovedný prístup k sexualite

Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka.

Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti. Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.

Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami.

Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá.

Optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo.

Spôsoby predchádzania konfliktov.

Plánované rodičovstvo.

Základné poučenie o prirodzených, ekologických metódach plánovaného rodičovstva a o antikoncepcii.

5.Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie

Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie – strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami.

Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog.

Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS.

Drogy v období gravidity a počas dojčenia.

Riziká pre plod a novorodenca.

Učiť sa odolávať tlaku okolia. Rozvíjanie asertívnych techník. Vedieť povedať nie.

6.Zásady bezpečného správania

Prejavy týrania a zneužívania detí.

Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí.

Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi.

Príprava detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií. Problematika komerčného sexuálneho zneužívania detí.

PRÍLOHA Č.3

Pri realizovaní cieľov budeme dodržiavať nasledovné zásady:

Zásada komplexnosti:

- VMR nechápeme izolovane, ale ako prierezovú tému výchovno-vzdelávacieho procesu,
- súčasťou je výchova k uznávaniu hodnôt, k vytváraniu postojov a medziľudských vzťahov.

Zásada primeranosti:

- obsah a množstvo informácií prispôsobujeme špecifikám daného vývinového obdobia, biologickej i psychosociálnej zrelosti žiaka,
- rešpektovať tradície regiónu a rodiny,
- zohľadňovať individuálne schopnosti žiakov.

Zásada vedeckosti:

- obsah a metódy zodpovedajú súčasnej rovine vedeckého poznania,
- ide o hľadanie súvislosti medzi jednotlivými pojmi a javmi a ich vplyv a význam pre život človeka.

Zásada názornosti a samostatnej činnosti:

- vytváranie takých modelových situácií zo strany pedagóga, ktoré by zaujali žiakov a viedli ich k samostatnému uvažovaniu a vytváraniu postojov.

Zásada pravdivosti:

- úplnosť a pravdivosť podávaných informácií je základným predpokladom formovania žiakov.

Zásada úcty k človeku:

- má výrazne mravný podtext, najmä v chápaní neprekročenia určitej hranice (napr. ľudskej dôstojnosti).

Vyučujúci: _____

P .č.	Dátum realizácie	Predmet/ Trieda	Téma	Stručný popis aktivity
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Plán práce je otvorený dokument, ktorý sa bude priebežne dopĺňať

Plán práce koordinátora PROTIDROGOVEJ PREVENCIE A PATOPSYCHOLOGICKÝCH JAVOV PRE 1. STUPEŇ ZŠ

Školský rok: 2025/2026

Koordinátor: PhDr. Veronika Kornélová

ÚVOD

Plán práce koordinátora prevencie drogových závislostí a ostatných sociálno-patologických javov bol skoncipovaný na základe Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2023/2024, Zákona o výchove a vzdelávaní č. 245/2008 Z.z., úloh Konceptie prevencie drogových závislostí v rezorte školstva, Dohovoru o právach dieťaťa, Národnej protidrogovej stratégie, Listiny ľudských práv, Štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu, Vnútorneho poriadku školy a výsledkov analýzy prevencie závislostí v minulom školskom roku.

Prevencia drogových závislostí je jednou z hlavných výchovných priorít školy. Výchovno-vzdelávací proces zameriavame na podporu kvality života, prosociálnu orientáciu jednotlivca, zdravý životný štýl, podporu duševného zdravia a ochranu vlastného zdravia. Prevencia drogových závislostí je súčasťou prierezových tématických školského vzdelávacieho programu:

- osobnostný a sociálny rozvoj

- ochrana života a zdravia.

I. Hlavné úlohy a ciele:

- Zmeniť atmosféru v škole na tvorivú a podporujúcu individualitu dieťaťa.
- Podporovať harmonický vývin osobnosti žiaka . Preferovať zdravý životný štýl v škole a v mimoškolských aktivitách.
- Formovať osobnosť dieťaťa tak ,aby sa vedelo ochrániť pred negatívnymi vplyvmi spoločenských javov / drogy , sexualita ,AIDS , šikanovanie, diskriminácia,../
- Vychovávať žiakov k osobnej zodpovednosti za svoje rozhodnutie.
- Systematický a komplexne informovať žiakov a rodičov o drogovej problematike.
- Pravidelne monitorovať správanie žiakov / negatívne javy / a spolupracovať s CPPPaP.
- Vytvárať v škole priestor na pomoc pri riešení problémov žiakov./ rodinné, sociálne, osobné , vzdelávacie/

II. Obsah práce:

Koordinátor prevencie bude monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu protidrogovú výchovu na škole, spolupracovať s vedením školy, výchovným poradcom, triednymi učiteľmi a vychovávateľkami školského klubu detí. Plánovaná činnosť prevenčného tímu je zameraná predovšetkým na primárnu prevenciu, pomocou ktorej chceme predchádzať sociálno-patologickým javom, rizikovým faktorom a situáciám. Osobitná pozornosť bude venovaná žiakom zo znevýhodneného sociálneho prostredia.

Hlavné metódy a formy práce:

- rozhovory, besedy, ankety, dotazník,
- vhodné využitie protidrogových tém vo všetkých vyučovacích predmetoch, ich zapracovanie do výchovno-vyučovacích plánov,
- práca na triednických hodinách a v záujmových útvaroch mimo vyučovania,
- práca s internetom a počítačovými programami, návšteva www stránok s protidrogovou tematikou,
- modelové situácie, hranie rolí,
- organizovanie zábavno-náučných a športových popoludní, súťaže medzi triedami,
- nástenky, plagáty, výstavy,
- patronáty tried starších žiakov nad mladšími,
- monitorovanie správania žiakov,
- rozhovory s rodičmi a pod.

III. Plán aktivít:

1. Vypracovať preventívny program školy. Zapracovať do neho spoluprácu školy s CPPPaP v Michalovciach (t.č. 6422657) , s odbornými zariadeniami z rezortu zdravotníctva a sociálnych vecí (Psychiatrická liečebňa- t.č. 6441530), Políciou (158).

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor

2. V školskom poriadku vymedziť opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí.

Termín: september 2025

Zodpovední: vedenie školy, koordinátor

3. Prevenciu drogových závislostí zapracovať do časovo-tematických plánov jednotlivých vyučovacích predmetov, plánov metodických orgánov, výchovného poradcu, vedúcej ŠK, triednych učiteľov.

Termín: september 2025

Zodpovední: všetci učitelia

4. Oboznámiť rodičov žiakov so školským poriadkom a s opatreniami vymedzenými proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí.

Termín: september 2025

Zodpovední: triedni učitelia

5. Prvé triednické hodiny venovať školskému poriadku a zvýrazniť opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí a prevencii šikanovania.

Termín: september 2025

Zodpovední: triedni učitelia

6. Spolupracovať s vychovávateľkami ŠKD, triednymi učiteľmi, výchovným poradcom, vedúcimi krúžkov na škole a v súlade s nimi organizovať podujatia zamerané na prevenciu drogových závislostí.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor

7. V rámci prevencie drogových závislostí využívať doplnkové učebné texty schválené MŠ SR (1. stupeň- **Nenič svoje múdre telo**) . Veľmi vhodnou publikáciou je aj knižka **Kamil a psík zdravotník**, kde každá z kapitol je venovaná jednej téme ako napríklad pitný režim, zdravá strava, uštipnutie hmyzom, hygiena či úrazy pri športovaní a hre. Deti sa hravou a pritom podnetnou formou dozvedia napríklad aj to, že lieky nie sú cukríky a tiež čo majú robiť v prípade zranenia.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia

8. V spolupráci s CPPPaP organizovať aktivity pre žiakov zamerané na elimináciu drogových závislostí. Aktuálny ponukový list odborných aktivít v oblasti prevencie pre žiakov prvého stupňa ZŠ na školský rok 2025/2026 – vid'. prílohy.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor

9. Priebežne monitorovať zmeny v správaní detí a ich zmeny, hodnotiť atmosféru v triedach, zabezpečovať opatrenia na zvyšovanie pocitu bezpečia a tvorivej atmosféry. V prípadoch oprávneného podozrenia na porušenie zdravého osobnostného vývinu, bezodkladne riešiť vzniknutý problém v súčinnosti s vedením školy a zákonnými zástupcami žiaka.

Spolupracovať so školským špeciálnym pedagógom, odbornými zamestnancami CPPPaP, podľa potreby aj s príslušným pediatrom, sociálnym kurátorom či policajtom.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia

10. V aktivitách mimo vyučovania využívať v prijateľnej forme prácu s počítačom a internetom, vzdelávacie programy a stránky venované prevencii proti drogám, ochrane zdravia a prírody.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia

11. Ponúkať žiakom zmysluplné využívanie voľného času, rozvíjať ich športové aktivity, sprístupniť ihriská a telocvičňu školy na športovú činnosť po vyučovaní, umožniť bohatú krúžkovú činnosť v škole a snažiť sa získať hlavne problémových a rizikových žiakov s cieľom eliminácie drogovej závislosti.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor, všetci učitelia

12. Pri príležitosti „Svetového dňa výživy“ a „Svetového dňa mlieka“ vyhlásiť tematické týždne zamerané na podporu:

- zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov
- zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor, všetci učitelia

13. Usporiadať aktivity z príležitosti dní vyhlásených na podporu zdravia, prevenciu pred toxikomániou a posilňovať zdravý životný štýl žiakov. Výchovne využiť Svetový deň výživy, Týždeň zdravia, Svetový deň duševného zdravia, Týždeň boja proti stresu, Svetový deň nefajčenia, Európsky týždeň boja proti drogám, Svetový deň prevencie HIV/AIDS, Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci atď. Zamerať sa na problematiku obchodovania s ľuďmi.

Termín: podľa aktuálnych termínov

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia

14. Tému prevencie drogových závislostí prispôbiť aj nástenky v triedach a na chodbách školy.

Termín: podľa aktuálnych termínov

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia

15. Metodicky a odborne usmerňovať preventívno-informačnú činnosť pedagógov ale i nepedagogických pracovníkov školy, ktorí vykonávajú službu a monitorujú situáciu v objekte školy.

Termín: celý školský rok

Zodpovední: koordinátor

16. V priebehu šk. roka uskutočniť v prípade podozrenia náhodné prehliadky aktoviek.

Termín: podľa potreby a situácie

Zodpovední: triedni učitelia

17. V spolupráci so žiackou samosprávou a triednymi učiteľmi zorganizovať v novembri akciu Európsky týždeň boja proti drogám. Táto bude zameraná na podporu zdravého životného štýlu a prevenciu užívania drog.

Termín: november 2023

Zodpovední: triedni učitelia

18. Zúčastňovať sa na školeniach a seminároch s danou problematikou, vzdelávať sa a získavať najmä z internetových stránok všetky dostupné informácie.

Termín: celý školský rok

Zodpovední: všetci učitelia

19. Triednické hodiny a aktivity mimo vyučovania zamerať nasledovne:

I. stupeň:

1. - 2. ročník:

Zamerať sa na formovanie medziľudských vzťahov (v rodine, triede, a pod.), aktivity orientovať na prezentáciu zdravého životného štýlu, správnej výživy, hygieny ako základu zdravia, nácviku postojov (vyjadriť súhlas - nesúhlas), režimu dňa.

3. - 4. ročník:

Poskytnúť vstupné informácie o vplyve fajčenia, alkoholu, drog na zdravie dieťaťa v rozsahu knihy **Nenič svoje múdre telo**. Posilňovať zdravý životný štýl žiakov, zapájať ich do akcií o zdravej výžive. Poučiť ich o šikanovaní a intolerancii. Naučiť ich správne striedať prácu (príprava na vyučovanie) a oddych – režim dňa.

Termín: celý školský rok

Zodpovední: triedni učitelia

20. Priebežne sledovať www stránky týkajúce sa danej problematiky a na zasadnutiach pedagogickej rady a metodických orgánov sa venovať téme prevencie drogových závislostí.

www.previnciasikanovania.sk

www.drogynie.sk

www.statpedu.sk

www.poradnakk.sk

www.cervenestuzky.sk

www.zachranari.sk

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor, všetci učitelia

IV. Očakávané výsledky:

Očakávame, že pomocou navrhovaných aktivít zvýšime pocit bezpečnosti u žiakov a rodičov, zabezpečíme aktívnu ochranu každého žiaka pred psychickým a fyzickým týraním, šikanovaním a ohrozovaním jeho mravného vývinu. Napomôžeme osvojiť si u detí zdravý životný štýl, prehĺbime právne vedomie detí, pomôžeme odstraňovať sociálno-patologické javy na škole ako je problémové a agresívne správanie sa a psychické týranie. Naučíme žiakov asertívnemu správaniu, hodnoteniu seba a iných a naučíme ich slobodne vyjadriť svoj názor. Našou snahou je ochrániť prostredie školy od fajčenia a požívania a prechovávaní drog a predovšetkým chrániť zdravie detí. Naučiť ich zodpovednosti za vlastné zdravie.

Od rodičov očakávame užšiu spoluprácu so školou v oblasti prevencie, ich aktívny záujem o problematiku prevencie, spoluprácu a pomoc pri odhaľovaní sociálno-patologických javov. S ich pomocou chceme nežiaduce formy správania čo najviac obmedziť aj v mimoškolskom prostredí. Očakávame, že rodičia nebudú zakrývať zistené skutočnosti, v záujme svojho dieťaťa nebudú k problematike ľahostajní a budú prístupní radám odborníkov.

Plán koordinátora prevencie drogových závislostí je variabilný a v prípade potreby bude upravený alebo doplnený.

Pri realizácii jednotlivých aktivít sa budeme riadiť usmerneniami v súvislosti s COVID-19.

V. PRÍLOHY

Príloha č. 1

AKTIVITY UČITEĽA SO ŽIAKMI

- **PRAVIDLÁ V NAŠEJ TRIEDE**

Cieľ: Navrhnuť práva a povinnosti žiaka, ktoré podmieňujú slobodu jeho konania.

Pomôcky: Papier a ceruzka pre každého žiaka.

Realizácia: Ako senzibilizácia nám poslúži rozhovor detí o tom, že každý človek musí dodržiavať určité pravidlá. Doma v rodine, v práci, na ulici, pri prechádzaní cez cestu, v škole poriadok školy. Pravidlá nám slúžia na to, aby sme cítili bezpečne, pokojne a boli šťastní. Potom učiteľ vyzve deti, aby sami pouvažovali o tom, aké pravidlá majú doma vo svojej rodine, v škole na ulici. Vytvoria trojice a ich úlohou bude zapísať pravidlá, ktoré navrhujú ako pravidlá pre našu triedu. Jeden zo skupiny zapíše vytvorené pravidlá na papier, ktoré potom prezentuje každá skupina pred celou triedou. Nakoniec zapíšeme pravidlá na veľký výkres.

Reflexia: Bolo náročné zostaviť pravidlá triedy? Súhlasíš so zostavenými pravidlami? Aký bol tvoj nápad pri zostavovaní pravidiel? Prečo je dôležité tieto pravidlá dodržiavať? Čo ak niekto z vás poruší pravidlo?

- **TAJOMSTVO V ŠKATULI**

Aktivita podporuje vytváranie dobrých vzťahov v triede a vtiahnutie, aby sa každý cítil ako platný a cenný člen skupiny.

Cieľ: Akceptovať odlišností iných. Zistiť, že hoci sme rozdielni, máme veľa spoločného a každý z nás môže niečím prispieť.

Pomôcky: Škatuľa vystlaná látkou alebo pekným papierom a v nej je nalepené zrkadlo. Pracovný list.

Realizácia: Učiteľ začne aktivitu slovami: Poznáte niekoho, kto je veľmi zvláštny? Aký je to človek? Dnes som vám priniesol kúzelnú škatuľku. Škatuľku si budete podávať. Každý z vás sa do nej teraz môže pozrieť a uvidieť niečo zvláštne; niekoho, pre každého z vás dôležitého človeka. Neprezradte ale nikomu, čo ste v škatuľke videli. Kto bol tým zvláštnym a hodnotným človekom, to je vaše tajomstvo. Potom podá škatuľku žiakovi sediacemu po jeho ľavici. Ten sa do nej krátko zahľadí a podá ju bez slova kamarátovi vľavo. Škatuľka takto putuje od žiaka k žiakovi bez akéhokoľvek komentovania. Nakoniec sa vráti k učiteľovi.

Diskutujte o tom, že v zrkadle sa odráža náš jedinečný vzhľad, máme odlišné vlasy, pokožku, úsmevy...V zrkadle však nevidno naše myšlienky a to, čo cítime, ani aké máme vlastnosti, hoci je to veľmi dôležité.

Pracovný list – obrázok zrkadla s rúčkou, do ktorého žiaci napíšu svoje vlastnosti, napíšu, čo by na sebe chceli zmeniť, čo sa im na sebe páči. Vytvoria skupinky a vzájomne sa rozprávajú o svojich zrkadlách. Potom sa vrátia do kruhu a diskutujú v celotriednej skupine.

Reflexia: Aké rozdielne a zhodné vlastnosti ste si všimli vo svojich zrkadlách? Čo ťa prekvapilo?... Čím je to, že každý z nás je jedinečný ? Čím si jedinečný Ty ? Čo máš spoločné s ostatnými ? Ktoré svoje vlastnosti by si chcel(a) zlepšiť? Aký pocit si mal(a) pri tvorbe svojho zrkadla? (spracované podľa Kviečinskej, 1998).

- **LIETAJÚCE TANIERE:**

Táto aktivita je veľmi dobrým diagnostickým nástrojom pre učiteľa, slúži na zmapovanie klímy v triede i jednotlivcov triedy.

Cieľ: Tvorivo riešiť problémy.

Pomôcky: Papierový tanier pre každého žiaka, fixky.

Realizácia: Žiaci stoja voľne v priestore, každý účastník má tanier a fixku. Ich úlohou je napísať na svoj tanier ľubovoľný problém, ktorý potrebuje vyriešiť. po dopísaní svojho problému hodí tanier voľne do priestoru. Kto tanier chytí, prípadne nájde ho na zemi, napíše naň svoj návrh na riešenie problému a hodí ďalej do priestoru. Pod svoj návrh riešenia problému sa nepodpisuje. Hra pokračuje kým sa žiaci nedostanú späť k svojim tanierom. Odporúčame hru realizovať najviac 20. minút.

Reflexia: Žiaci so svojimi taniermi stoja v kruhu, prípadne si sadnú na koberec, podlahu a prečítajú svoj problém i zaujímavé návrhy od spolužiakov na jeho riešenie. Navrhnuté riešenia sa nehodnotia a každý žiak má právo nevyjadriť sa k svojmu problému a návrhom na jeho riešenie.

Príloha č.2

Šikanovanie

Aby sa naše srdcia spojili na tej istej linke

056/6883056

Je jasné, kamaráti, že vám nikto a za žiadnych okolností nesmie ubližovať. Nikto, nech je v akejkoľvek pozícii, na to nemá právo. Nesmie vám spôsobovať bolesť, nesmie vás trápiť bitkou ani slovom, zastrašovaním, ponižovaním ani inak.

Napriek tomu si niektoré deti, najmä starší chlapci, občas zvyknú vytipovať niekoho, kto je slabší a nevie sa brániť. Potom ho pravidelne vyhľadávajú a trápia. Často sa mu vysmievajú, strašia ho, terorizujú, bijú, fackujú, nútia ho robiť rôzne nepríjemnosti, berú mu peniaze, desiatu a iné veci, robia si z neho sluhu, urážajú jeho rodičov ...

Keď to robí určitá osoba niekomu istý čas opakovane, nazýva sa to šikanovanie. S násilným správaním spolužiakov má už svoje skúsenosti takmer každý tretí z vás, školákov. Šikanovanie sa najčastejšie objavuje vo vyšších ročníkoch základných a stredných škôl, s prípadmi násilia sa však stretávame už aj u mladších detí, dokonca v materských školách. Prvá pomoc pre tých, ktorých niekto šikanuje.

V súvislosti so šikanovaním sa často hovorí, že ide len o detské hry, prekáračky, slovné alebo aj fyzické výmeny medzi rovnocennými deťmi. Pravda však je, že nevinné detské prekáračky majú tendenciu prerásť do nevhodných a ponižujúcich scén a z fyzických výmen sa občas stávajú hrubé útoky silnejších proti slabším.

Žiadne úmyselné a bezdôvodné ubližovanie jedného alebo viacerých žiakov inému slabšiemu spolužiakovi, ktorý sa nemôže alebo nevie brániť, nie je v poriadku. Prípady podobného správania treba čím skôr stopnúť. Nikomu, tebe, tvojim kamarátom ani neznámemu dievčatku z nižšieho ročníka nesmie nikto ubližovať.

Ak ťa niekto trápí, mal by si sa brániť. Brániť sa môžeš aj tak, že sa zdôveríš niekomu, kto ťa bude schopný ochrániť. Môžu to byť rodičia, učitelia, môžeš zavolať k nám, na linku. Naši odborní zamestnanci ti za každých okolností poskytnú dostatok času a priestoru na vyjadrenie

svojich pocitov, poradia ti, ako sa brániť a ako nepríjemnú situáciu riešiť. Môžeš rátať s našou plnou dôverou. Budeš v bezpečí.

Neboj sa rozprávať. Buď si istý, že šikanovanie je zlé a nesmie sa zatajovať. Už kvôli sebe by si to nemal tajiť. Nezaslúžiš si, aby sa k tebe niekto správal hnusným spôsobom. A sú tu možno aj iné deti, ešte menšie a slabšie, ktoré napadá ten istý násilný spolužiak. Začni chrániť seba, aj iných. Horšie to už nebude. Môžeš nám veriť. Šikanovanie je veľmi zlé a stresujúce, ale s pomocou rodičov a našich pracovníkov na linke ti pomôžeme ťažkú situáciu zvládnuť.

To, že ťa niekto šikanuje, neznamená, že nestojíš za veľa. Skutočným problémom je ten, kto šikanuje. Mal by si však tak či tak vedieť, že nie si sám. Problémy so spolužiakmi, s podceňovaním a tyranizovaním mali mnohí z nás, dokonca aj známe osobnosti. V detstve bol šikanovaný napríklad herec Tom Cruise alebo spevák Phil Collins a nielen oni sa z týchto problémov po čase dostali a nezabránilo im to dosiahnuť úspech v ďalšom živote.

Svoje problémy prekonáš aj ty. Veľmi však záleží na tom, aby si svoju situáciu začal riešiť. Začni tým, že vyhľadáš pomoc. Je jedno kde, u rodičov, učiteľov, súrodencov, kamarátov, spolužiakov. Rozhodne sa môžeš ozvať aj nám, na linku. Sme tu pre teba. Ako sa brániť pred šikanovaním

- keď do teba niekto zapára, nedaj sa vyprovokovať ani vystrašiť, aj keď sú viacerí, môžeš im povedať, aby vypadli, môžeš kričať alebo utekať preč, musíš to však urobiť rázne a nahnevane (zlostne) a okamžite odísť,
- keď máš prejsť okolo tých, ktorí ťa bijú, berú ti veci, nechod' sám, počkaj si na nejakú skupinu ľudí a pridaj sa k nim, aj keď ich vôbec nepoznáš, snaž sa, aby išiel niekto s tebou, aby bol svedkom toho, čo ti robia. Keď potom učiteľ (dospelý) zasiahne, bude jasné, že si to nemusel povedať ty,
- vyhýbaj sa miestam, kde by ťa mohol niekto biť, zobrať ti niečo alebo inak ťa trápiť,
- keď nemáš kamarátov, skús si ich nájsť, možno má v niekto v tvojom okolí rovnaké problémy ako ty, skús sa s ním spojiť,
- zaznamenávaj si všetko, čo ti robia, kedy, kde a kto ti čo urobil a povedal,
- povedz o svojich problémoch rodičom a požiadať ich o radu, dovoľ, aby pomohli. Uvedom si, že ich pomoc a podporu potrebuješ,

- keď sa to týka školy, povedz to učiteľom alebo spolužiakom,
- keď si myslíš, že sa nemôžeš zdôveriť nikomu, zavolaj nám.

Porozmýšľaj, čo z toho by si mohol urobiť ty. Skús si niečo vybrať a dobre sa na to priprav. Nehanbi sa najprv si to doma vyskúšať. Musíš to mať natréňované, aby ti to vyšlo. Aj v tom ti pomôžu rodičia, kamaráti, súrodenci. Dôveruj si, určite to zvládneš.

Ale hlavne, netráp sa sám, povedz to niekomu, zavolaj nám.

056/6883056

Čo robiť, keď som svedkom toho, že môjho kamaráta v škole šikanujú?

- porozprávaj sa s priateľom, ktorý je obeťou šikanovania, podpor jeho sebavedomie,
- ponúkni mu pomoc, napríklad že spolu s ním zájdeš za učiteľom a potvrdíš, že ho naozaj šikanujú, rátaj však s tým, že sa bude báť a nebude chcieť o ničom hovoriť,
- napriek tomu to za pokus stojí, aspoň bude vedieť, že nie je vo svojom nešťastí sám,
- pokús sa nenápadne zistiť, ako dlho šikanovanie trvá a kto všetko je na škole obeťou, pokiaľ je takých detí viac, je nádej, že sa rodičia spoja a spoločne niečo dosiahnu
- zájdi za učiteľom, ktorému dôveruješ, aj sám a povedz mu, čo všetko si videl,
- nájdi iného dospelého spojenca, pedagóga, rodičov svojich alebo kamarátových, staršieho súrodenca alebo spolužiaka,
- v každej škole je výchovný poradca, ten by tiež mohol pomôcť,
- ak poznáš kamarátových rodičov, môžeš sa pokúsiť kontaktovať ich a taktne im povedať, čo sa deje,
- akokoľvek budeš jednať, nezabudni, že ide v prvom rade o pomoc kamarátovi, a nie sa pomstiť násilníkom,
- ak si nebudeš vedieť dať rady, obráť sa na našu linku, pomôžeme tebe aj tvojmu kamarátovi.

Zaujímavé odkazy

Kontakty pomoci

Telefonická poradňa

0907 401 749

Emailová poradňa odkazy@linkadeti.sk

Rovesnícka poradňa

Skype (linkadeti)

Chat Linka Detskej Dôvery

Hry a aktivity, ktoré pomáhajú znižovať agresivitu detí

Aby sa človek naučil so svojou agresivitou zaobchádzať, musí mať možnosť ju zažívať, poznávať a kultivovať

Hnev a niekedy až agresivitu pociťujú deti aj dospelí. Všetci sa s týmito pocitmi učia pracovať celý život. Z začať by sa malo už v detstve, a to napríklad aj prostredníctvom hier a aktivít. V dnešnom článku vám ponúkame námety, ktoré pomáhajú deťom pracovať s ich pocitmi, a tak sa učia zvládať hnev či prípadnú agresivitu lepšie.

V škole sa rozvíjajú prvé priateľstvá. Dieťa má silnú potrebu patriť do nejakej skupiny vrstovníkov. Prostredníctvom konfrontácie s inými deťmi získava v triede určitú pozíciu. Ak sa u neho objaví agresivita môže to súvisieť aj s tým, aké vzťahy má s inými deťmi. Napríklad odmietané deti svojimi vlastnosťami a správaním obťažujú ostatných. Môžu byť konfliktné, alebo sa správajú odlišne od sociálnej normy. Trieda ich nechce prijať a dáva im najavo svoj negatívny postoj. Odmietané deti reagujú často nepriamou agresiou. Kontroverzné deti sú mnohými deťmi obľúbené, ale mnohými aj neobľúbené. Často sa správajú tiež agresívne. Agresívnym správaním sa snažia získať lepšie postavenie v triede. Napríklad aj neprospievanie dieťaťa v škole môže viesť k agresivite. Dieťa takýmto spôsobom reaguje na sklamanie, frustráciu, hnev na seba aj na iných, že sa mu nedarí. V pozadí môžu byť slabšie rozvinuté schopnosti, alebo poruchy učenia, ktoré bránia dieťaťu v tom, aby podávalo lepší výkon. Dieťa si svoje nedostatky uvedomuje a obrannou reakciou býva okrem iného i agresivita.

Zmysel hier

Aby sa človek naučil so svojou agresivitou zaobchádzať, musí mať možnosť ju zažívať, poznávať a kultivovať. Základné ciele hier a aktivít, ktoré pomáhajú porozumieť agresivite, sú nasledujúce:

- Zažiť a skúmať silu, energiu a agresivitu svoju a druhých.
- Prehľbovať a kultivovať zaobchádzanie so svojou energiou a jej prejavmi, učiť sa citlivejšie vnímať svoje telo a jeho potreby, podporiť prežívanie a oznamovanie pocitov.
- Reflektovať témy súvisiace s agresivitou: energia, sila, útok, obrana, presadenie a ustúpenie, víťazstvo a porážka, hranice

Z hľadiska cieľov vzdelávania sa jedná o rozvoj komunikačných a predovšetkým sociálnych kompetencií. Pomocou takto cielených aktivít si žiak vytvára pozitívnu predstavu o sebe samom, ktorá podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj. Zároveň ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby dosiahol pocit sebauspokojenia a sebaúcty.

Základné pravidlá hier a aktivít

- Pravidlá majú byť jasné, zrozumiteľné, dohodnuté pred začatím hry.
- Každá aktivita má mať jasný začiatok a koniec.
- Pre väčšinu aktivít je dôležité stanoviť úlohu vedúceho, ktorý môže kedykoľvek zastaviť hru vopred dohodnutým signálom. Vedúcim môže byť dospelý alebo dieťa.
- Po každej aktivite alebo bloku aktivít má nasledovať zdieľanie a reflexia.

Súboje

Medzi tieto aktivity patria tie, ktorých námetom je boj bez fyzického kontaktu alebo s ním. Odohrávať sa môžu v telocvični, na ihrisku, na lúke, v záhrade alebo kdekoľvek v prírode.

Všetci proti všetkým

Žiaci majú k dispozícii mäkké loptičky alebo lopty vyrobené z papiera. Hrajú všetci naraz proti sebe. Na začiatku hry vedúci rozhodí lopty po priestore. Kto sa k nim dostane, snaží sa trafiť ďalšieho spoluhráča. Keď ho zasiahne, je vyradený z hry. Kto drží loptičku, nesmie s ňou behať. Ak už zostáva málo hráčov, je možné povoliť určitý počet krokov. Kto zostane posledný, vyhráva.

Túto aktivitu môžeme modifikovať – použiť nie loptičky, ale pokrčený papier do tvaru loptičky z bezpečnostného hľadiska.

Boj o kameň

Učiteľ pripraví kamienky. Žiaci sa rozdelia do dvojíc. Každá dvojica dostane jeden kameň. Vo dvojici sa dohovoria, kto bude strážca kameňa a kto útočník. Strážca položí kameň na zem. Počas hry sa ho nesmie dotknúť. Jeho cieľom je fyzicky zabrániť útočníkovi, aby kameň získal. Učiteľ odštartuje hru naraz pre všetkých a tiež ju rovnakým spôsobom aj ukončí. Čas jedného zápasu môže byť 10-15 sekúnd. Po dvoch alebo viacerých bojoch si hráči svoje úlohy vymenia.

Túto aktivitu môžeme modifikovať – použiť loptičky, ale nejaký iný predmet nie kameň.

Boj poslepiečky

Skupina vytvorí kruh, v ktorom prebehne súboj. Dvaja hráči sa postaví do kruhu a zaviazú si oči. Každý z nich drží v ruke budzogaň (to môžu byť dve zviazané deky). Na hvizd píšťalky začne súboj. Cieľom každého hráča je udrieť protivníka svojím kyjakom (to môžu byť šatky). Víťazom sa stáva ten, kto skôr dosiahne vopred stanovené množstvo zásahov. Väčšinou sú to tri zásahy. Potom môžu hrať ďalší hráči.

Súboje s mečmi

Môžete použiť hračkárske meče, ktoré môžete obaliť molitánom, aby boli mäkké. V tejto hre ide o šermiarske súboje dvojíc, ktoré možno využiť ako samostatnú hru alebo môžete tieto súboje začleniť do zložitejších dramatických hier či projektov.

Imaginácia

Žiaci ležia alebo sedia a zatvoria si oči. Vedíme ich k upokojeniu a sústredeniu pomocou krátkej relaxácie.

Môžete povedať:

„Predstav si, že žiješ v divokej prírode. Ale nie ako človek, ale ako divoké zviera. Aké si zviera? Kde žiješ, ako vyzerá tvoje nora? Predstav si, že si práve na love. Čo robíš? Ako sa správaš? Pokus sa niečo vo svojej predstave uloviť. Aký to bol pocit?“

Každú imagináciu je potrebné ukončiť návratom do reálneho priestoru: „Teraz ukončíte svoju predstavu, staňte sa opäť človekom, preberte sa, pomaly otvorte oči, môžete sa pretiahnuť, vnímajte opäť svoje okolie ...“ Na imagináciu môžeme nadviazať ďalšie aktivity. Môžete maľovať, písať príbeh, môžete využiť voľné písanie a potom zaradiť reflexiu.

Pohybové aktivity

Môžete využiť napríklad tieto pohybové aktivity:

Žiaci sa pohybujú rôznym smerom, nie do kruhu voľným priestorom a do rytmu hudby. Môžete povedať tieto pokyny:

- priestor sa zmenšuje, takže sa musíte medzi sebou viac a viac predierať,
- spomaľte svoj pohyb skoro do nehybnosti,
- zrýchlite svoj pohyb do maximálnej rýchlosti,
- pridajte zvuk (dupnutie, výkrik, ...), vyjadrite pomocou zvukov a kriku svoj hnev,

agresiu alebo naopak radosť, nadšenie,

- chodte vždy proti niekomu a na poslednú chvíľu uhnite tak, aby ste sa nezrazili,
- opäť sa s niekým stretnite a kričte proti sebe nejaké slovo alebo zvuk,
- nájdite si niekoho, koho budete stále sledovať, ale tak, aby to nezistil,
- dohodnite sa, kto bude unikať a kto mu bude v pätách ako prenasledovateľ.

Dramatické projekty

V rámci dramatických projektov môžete využiť niektoré tematické celky, ktoré žiaci v škole žiaci preberajú. Môžu to byť skutočné udalosti z dejín. Rôzne vojny, povstania, život gladiátorov a podobne. Alebo môžete využiť rôzne príbehy z literatúry. Napríklad Narnie, Warcraft: Posledný strážca, Pán prsteňov, príbehy skutočných ľudí aj vymyslené príbehy. Môžete si vymyslieť sci-fi projekt na tému stret rôznych civilizácií.

Výtvarné aktivity

Námetom môže byť boj, divoké zviera, drak, zbraň a podobne. Spôsob stvárnenia môže byť rôznorodý - papierové objekty, koláže, expresívne maľby a podobne.

Maľovanie vo dvojiciach na tému boj

Pomôcky: baliace papiere, suché alebo olejové kriedy, hudba pripomínajúca boj

Dvojica si sadne oproti sebe, medzi žiakmi je polovica baliaceho papiera. Každý si vyberie iba jednu kriedu. Pokyny: „Predstavte si, že ste dvaja bojovníci, ktorí proti sebe bojujú na papieri. Vašou zbraňou je krieda. Keď pustím hudbu, pripravte sa na boj na vašom bojovom poli, ktorým je papier medzi vami. Boj začne, keď poviem teraz. Ako presne bude boj prebiehať, čo sa na papieri stane, to je na vás. Na boj máte 5 minút, potom bude nasledovať spoločné rozprávanie o vašich pocitoch.“

Otázky, ktoré môžete použiť v rámci reflexie

Základom reflexie sú otvorené otázky. Pre reflexiu môžete použiť tri okruhy otázok:

1. Otázky zamerané na priebeh aktivity a prežívanie žiakov:

- Ako ste sa cítili, aké pocity ste si prežili?
- Bolo pre vás niečo ťažké, niečo vám prekážalo alebo sa vám nedarilo urobiť?
- Ako ste dodržiavali či nedodržiavali zadané pravidlá?

- Ako sa vám darilo spolupracovať?

2. Otázky zamerané na obsah súvisiaci s aktivitami:

- Ktorá chvíľa pre vás bola nejako ťažká alebo radostná ?
- Čo vám napadá k tomu, čo ste prežili? O čom to pre vás bolo?
- Je niečo, čo ste sa počas činnosti naučili? A je niečo, v čom by ste sa chceli zlepšiť?
- Čo by ste si z prežitých skúseností chceli odniesť do reálneho života?

3. Otázky zamerané priamo na pojem agresie:

- Dozvedeli ste sa počas činností niečo o svojej sile a agresii? Boli ste pri aktivitách agresívni? Ako sa to prejavovalo?
- Ako sa vám darilo brániť a ako útočiť? Aký to bol pocit, keď ste prehrali a keď ste vyhrali?
- Kedy vo svojom živote bývate agresívni? Prečo a za akých okolností?

Zdroje:

Zapletal, M.: Veľká encyklopédia hier

Erkert, A.: Hry pro usměrňování agresivity

Šimanovský, Z.: Hry pro zvládání agresivity a neklidu.

Príloha č.4

Centrum poradenstva a prevencie

Okružná 3657, 071 01 Michalovce

tel., fax: 056/688 3056, tel.: 0910/461846

e-mail: pppmi@lekosonline.sk, web: www.poradenstvomi.sk

elokované pracovisko Školská 10, 071 01 Michalovce, tel.: 056/628 2709

PONUPOVÝ LIST

odborných aktivít v oblasti prevencie pre žiakov I.stupňa ZŠ

na šk.rok 2025/2026

PREVENTÍVNO - VÝCHOVNÁ ČINNOSŤ – KRÁTKODOBÁ (1 – 3 stretnutia)

Hodnotová orientácia

☐ poznanie seba samého

Čo je závislosť a drogy?

☐ úvod do drogovej problematiky

Nie som ako ty!

☐ prevencia rasizmu

Ako hravo zvládnuť konflikty

☐ komunikácia v konflikte

Násilie a šikanovanie na školách

☐ príčiny a prejavy šikanovania

☐ prevencia sociálno-patologických javov

☐ agresor verus obeť

Moderné komunikačné technológie a deti

☐ prevencia ohrozenia detí vo virtuálnom svete

Ja to dokážem

☐ rozvoj sebadôvery dieťaťa, viera vo vlastné schopnosti pri dosahovaní cieľov

☐ rozvoj prosociálneho správania

☐ rozvoj empatie, spolupráce, etických noriem

ADAPTAČNÝ PROGRAM – 3 hodinový blok (stretnutia po dohode)

„Poznáme sa? Zoznámme sa!“ – Adaptačný program pre 1.ročník ZŠ

☐ adaptácia na nové podmienky v škole, v triede

☐ vytváranie novej skupiny

STREDNODOBÉ PREVENTÍVNE PROGRAMY (4 - 7 stretnutí)

Sebapoznanie a cesta za ním

☐ kto som, aký som, prečo je to dôležité poznať

Aby nám v triede bolo dobre...

☐ blok prosociálnych aktivít

Prevencia rasovej neznášanlivosti

☐ som inej farby, ale som človek

Nenič svoje múdre telo

☐ formovanie pozitívneho postoja k zdravému telu a k zdravému životnému štýlu

Plávame na jednej lodi

☐ verbálna, neverbálna komunikácia

☐ rešpektovanie sa navzájom

Ja a moje zdravie

☐ čo je zdravie, ako predchádzať chorobám, posilnenie motivácie k dodržiavaniu hygienických návykov

DLHODOBÉ PREVENTÍVNE PROGRAMY (8 a viac stretnutí)

Využitie skupinových foriem práce

☐ súbor zážitkových aktivít a modelových situácií, ktoré pomáhajú žiakom uvedomiť si

svoje kvality

☐ program zameraný na elimináciu a prevenciu sociálno-patologických javov so

zameraním na prosociálne správanie, rozvoj a formovanie osobnosti

Ako si nenechať ubližovať

☐ prevencia šikanovania

☐ kyberšikanovanie

☐ osvojenie si sociálnych zručností v prevencii šikanovania

Riešenie konfliktov formou zážitkových aktivít

☐ zamyslieť sa nad koreňmi konfliktov

☐ poznávať seba samého

☐ uznať rozdielnosti

ZIPPYHO KAMARÁTI (24 stretnutí)

Program učí deti:

- Ako identifikovať svoje pocity a hovoriť o nich
- Ako vyjadriť, čo chcú povedať
- Ako pozorne načúvať
- Ako požiadať o pomoc
- Ako vytvárať a udržiavať priateľstvá
- Ako sa vyrovnáť s osamelosťou a odmietnutím
- Ako sa ospravedlniť
- Ako sa vyrovnáť so šikanovaním

- Ako riešiť konflikty
- Ako sa vyrovnáť so zmenou a stratou, vrátane úmrtia
- Ako sa prispôbiť novým situáciám
- Ako pomáhať druhým

Program Zippyho kamaráti nehovorí deťom, čo majú robiť. Namiesto toho ich nabáda, aby prišli s vlastným riešením problémov. Deti sa učia vyberať riešenia, ktoré nielen pomôžu im, ale rešpektujú aj ostatných.

Príloha č.5

Aktivity na začiatok školského roka

Aj na začiatku školského roka v minulom roku sme sa zoznámili s niektorými aktivitami, ktoré sú vhodné pre žiakov ešte predtým, než sa začne samotné vyučovanie. Veď na prázdniny je potrebné si zaspomínať a niečo o nich aj spolužiakom porozprávať. Skôr ako sa začne vyučovanie, deti veľmi čakajú, že učiteľ s nimi urobí nejakú aktivitu, pretože sa chcú so spolužiakmi podeliť o svoje prázdninové zážitky. Ako to urobiť čo najzábavnejšie?

Tleskni a povedz zážitok

Žiaci sa postavia do kruhu. Úlohou každého v kruhu je poslať ďalej tlesknutie s tým, kto príjme tlesknutie, povie najkrajší zážitok z prázdnin. Táto aktivita je náročná na pozornosť a vyžaduje si od žiakov sústredenosť. Prvý raz možno potrvá dlhšie, kým tlesknutie prejde celým kruhom, ale žiaci sa určite budú chcieť zlepšovať. Pri rozprávaní zážitkov môžu žiaci túto aktivitu niekoľkokrát opakovať, napríklad dovtedy, kým nepovedia aspoň tri zážitky z prázdnin.

Pantomíma a zážitok

Žiaci si sadnú na stoličky do kruhu. Postupne každý žiak sa postaví uprostred a pantomimicky zahrá nejakú udalosť, zážitok, činnosť, ktorá ho počas prázdnin potešila. Keď dohrá, spolužiaci hádajú, aká činnosť to bola.

Živé sochy

Pri tejto hre sa žiaci naozaj zabavia a rýchlo si opäť zvyknú na spolužiakov, ktorých dva mesiace nevideli. Táto hra je zameraná na pomoc žiakom naučiť sa spolupracovať a tiež fyzicky kooperovať.

Rozdeľte žiakov do skupín po 3 alebo 4. Potom povedzte názov nejakého predmetu. Napríklad: práčka, umývačka riadu, rádio, chladnička, auto, lietadlo, loď, kopírka, počítač, telefón, kosačka... Celá skupina má 30 sekúnd na to, aby spoločne svojimi telami vytvorila daný predmet. Aby to bolo zaujímavejšie, môžete skupinu požiadať, aby pridala aj zvukové efekty.

Dotkni sa a povedz

Táto hra je dokonalá na obnovenie dôvery v triede, ktorá sa počas dvoch mesiacov prázdnin mohla aj vytratiť.

Rozdeľte skupinu do dvojíc. Požiadajte dvojicu, aby sa dohodli, kto bude A a kto B. Žiak A má vždy zatvorené oči. Žiak B ho opatrne vedie po miestnosti, nechá ho končekmi prstov sa dotknúť 5 rôznych predmetov a potom ho odvedie na počiatočnú pozíciu. A otvorí oči a snaží sa uhádnuť, čoho sa dotýkal. Potom si A a B roly vymenia.

Učiteľ musí dávať na každú dvojicu pozor a byť pripravený ich zastaviť, aby si nikto neublížil. Toto cvičenie má budovať dôveru a nie strach a úzkosť. Po hre môže nasledovať diskusia na tému, čo človek potrebuje, aby mohol niekomu dôverovať.

Povedz spolužiakovi/spolužiačke príbeh

Rozdeľte žiakov do dvojíc. V priebehu 10 minút si žiaci vo dvojiciach porozprávajú nejaký prázdninový príbeh. Každý z dvojice nielen rozpráva, ale aj počúva. Keď si všetky dvojice navzájom vyrozprávajú svoje príbehy, všetci si sadnú do kruhu. V ďalšej fáze tejto aktivity každý člen dvojice nebude rozprávať pred triedou svoj vlastný príbeh, ale príbeh ktorý si vypočul. Pri tejto aktivite je dôležité, aby sa žiaci pozorne sústredili na rozprávanie toho druhého a snažili sa čo najviac informácií zapamätať.

Kresba najkrajšieho zážitku

Počas prázdnin žiaci toho veľa prežijú. Rozdeľte ich do skupín a povedzte im, aby spoločne nakreslili na jeden veľký výkres všetky zážitky, ktoré sa im najviac páčili a radi na ne spomínajú.

Po dokončení práce všetky skupiny prezentujú svoje výkresy pred triedou. Výkresy môžete dať na nástenku.

Jún 2023 a september 2023

Povedzte žiakom, aby si do zošita nakreslili postavu s vystretou pravou a ľavou rukou. Tá postava predstavuje ich samých. K ľavej ruke si napíšu SEPTEMBER 2023 a k pravej ruke JÚN 2023. Do časti v zošite pod pravou rukou si napíšu, aké očakávania a ciele mali v júni 2023 a pod ruku september 2023 si napíšu, čo sa im cez prázdniny splnilo a čo nie.

Slniečko vďaky

Povieme žiakom, aby si do zošita namaľovali slniečko s výraznými slnečnými lúčmi. Na každý slnečný lúč potom napíšu, komu by chceli za krásne prázdniny poďakovať. Učiteľ žiakom povie, aby si všímali aj maličkosti a spomenuli si na viacerých dospelých i kamarátov, ktorí ich počas prázdnin určitým spôsobom obohatili. Žiaci často berú mnohé veci ako samozrejmosť a nevedia sa poďakovať. Táto aktivita ich nabáda k tomu, aby sa na chvíľu zastavili a popremýšľali nad všetkými, ktorí sú v ich živote dôležití.

Dobré skutky

Žiaci si stranu v zošite si rozdelia na dve polovice. Do prvého stĺpca napíšu o tom, aké dobré skutky urobili cez prázdniny oni a do druhého napíšu o tom, kto pre nich urobil niečo dobré.

V ktorom stĺpčeku bude viac informácií? Táto aktivita vedie žiakov k tomu, aby si uvedomili, či viac pomáhajú oni alebo sa viac pomáha im. Ak zistia, že iní konajú viac dobra ako oni, môžu to napríklad v budúcom školskom roku zmeniť

Plán práce výchovného a kariérového poradcu

Školský rok 2025/2026

Výchovný poradca vykonáva odbornú pedagogickú, metodickú a informačnú pomoc žiakom, PZ a ZZ, najmä v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní úlohy výchovného poradenstva v osobnostnom, vzdelávacom a profesijnom rozvoji žiaka. Dôležitou súčasťou práce je úzka spolupráca s triednymi učiteľmi s cieľom zjednotenia informačnej, diagnostickej a konzultačnej činnosti. Súčasťou jeho činností sú pedagogická diagnostika, postupy individuálneho a skupinového poradenstva. Výchovný poradca vykonáva činnosti výchovného poradenstva prostredníctvom informačných, koordinačných, konzultačných, metodických a ďalších súvisiacich činností a sprostredkúva odbornú a terapeuticko-výchovnú činnosť.

Kariérový poradca pomáha a podporuje učiteľov v implementovaní kariérovej výchovy a kariérových tém do ŠkVP. V spolupráci s učiteľmi vytvára plán kariérovej výchovy a kariérového poradenstva, koordinuje ho, vyhodnocuje a navrhuje zmeny. Podporuje PZ v implementácii KVaKP do každej triedy a do jednotlivých vyučovacích predmetov. Kariérový poradca tiež získava, spracúva, zabezpečuje a koordinuje informácie týkajúce sa KVaKP. Zameriava sa na rôzne oblasti rozvoja zručností pre riadenie kariéry žiakov, rozvoja ich životných a sociálno-emocionálnych zručností. Cieľom kariérového poradenstva je zosúladiť kariérový vývinu žiakov s ich individuálnymi predpokladmi a záujmami a potrebami trhu práce.

Základnými formami práce VaKP sú individuálna a skupinová práca so žiakmi, rodičmi, triednymi učiteľmi a so zástupcami stredných škôl.

VaKP svoju kariérovú pozíciu vykonáva ako súčasť svojej pedagogickej činnosti.

VaKP v školskom roku 2025/2026 sa pri svojej činnosti bude riadiť Zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a jeho novelami, Pedagogicko-organizačnými pokynmi na školský rok 2025/26, aktuálnymi usmerneniami MŠ SR, ŠkVP, Dohovorom o právach dieťaťa a platnou legislatívou. Z týchto dokumentov pre VaKP vyplýva najmä:

1. V spolupráci s CPP, ŠVS, SŠ a UPSVaR koordinovať diagnostiku, informácie o potrebách trhu práce, o SŠ, odboroch, duálnom vzdelávaní, požiadavkách pri prijímacích pohovoroch, podávaní prihlášok na SŠ a iné.
2. Spolupracovať so SŠ a zamestnávateľmi poskytujúcimi duálne vzdelávanie s cieľom vzbudiť záujem žiakov o študijné a učebné odbory a duálne vzdelávanie v súvislosti s požiadavkami trhu práce.
3. Podporovať PZ v implementácii KVaKP v každej triede a do jednotlivých vyučovacích predmetov.

4. Export predbežného záujmu žiakov o odbory vzdelávania stredných škôl (zber sa uskutočňuje trikrát pred termínom podávania prihlášky)
5. Export záujmu o štúdium na gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom – podklad pre určenie plánovaných počtov miest.
6. Vytvoriť účinný informačný a podporný systém smerom k zákonným zástupcom a žiakom pri voľbe ich ďalšieho štúdia, sprístupniť žiakom informácie, ktoré môžu ovplyvniť ich rozhodnutie o budúcom štúdiu alebo kariére. Koordinovať spoluprácu VaKP a triedny učiteľ, zákonný zástupca a ostatné relevantné osoby.
7. Posilniť poradenstvo pri voľbe ďalšieho štúdia žiakov, ktorým hrozí predčasné ukončenie školskej dochádzky a žiakom z ohrozených skupín pri ich rozhodovaní o ich ďalšom štúdiu. Včasne identifikovať špecifiká kariérového vývinu týchto žiakov, využívať podporné opatrenia a spoluprácu s inými odborníkmi. Spolupracovať s CPP, školským špeciálnym pedagógom, triednymi učiteľmi a rodičmi s cieľom zvýšiť motiváciu žiakov dosiahnuť stupeň nižšieho stredného vzdelania.
8. V spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, prípadne CPP včasne identifikovať špecifiká kariérového vývinu a brať ohľad na charakteristiku jednotlivých druhov ZZ.
9. Umožniť žiakom s mentálnym postihnutím zúčastniť sa na externom testovaní na účel získať nižšie stredné vzdelanie. už v poslednom ročníku základnej školy, pričom môže získať nižšie stredné vzdelanie na základe výsledku tohto externého testovania až absolvovaním posledného ročníka základnej školy, nie absolvovaním samotného testu.
10. V súlade s ustanoveniami čl. IV zákona č. 290/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe § 66 ods. 5 a § 68 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určuje Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky termíny konania prijímacích skúšok na stredné školy pre školský rok 2026/2027 a termín zverejnenia zoznamu uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania pre školský rok 2026/2027 takto:

I.KOLO

Termíny pre gymnáziá, stredné odborné školy, školy umeleckého priemyslu a konzervatóriá pre odbory vzdelávania, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania:

TALENTOVÉ

Prvý termín 23. marec 2026 v prípade potreby, vzhľadom na počet uchádzačov aj 24. marec 2026 a 25. marec 2026

Druhý termín 30. marec 2026 v prípade potreby, vzhľadom na počet uchádzačov aj 31. marec 2026 a 1. apríl 2026

Riaditeľ strednej školy zverejní na výveske školy a na webovom sídle školy zoznam uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania pre odbory vzdelávania, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania 15. apríla 2026 (v čase od 0:00 do 23:59 hod.). Uchádzač alebo zákonný zástupca neplnoletého uchádzača najneskôr do 20. apríla 2026 (23:59 hod.), písomne potvrdí strednej škole prijatie na vzdelávanie pre odbory vzdelávania, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania.

Termíny pre gymnáziá a stredné odborné školy pre odbory vzdelávania, v ktorých sa nevyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania:

NETALENTOVÉ

Prvý termín 4. máj 2026 v prípade potreby, vzhľadom na počet uchádzačov aj 5. máj 2026

Druhý termín 11. máj 2026 v prípade potreby, vzhľadom na počet uchádzačov aj 12. máj 2026

Riaditeľ strednej školy zverejní na výveske školy a na webovom sídle školy zoznam uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania pre odbory vzdelávania, v ktorých sa nevyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania 15. mája 2026 (v čase od 0:00 do 23:59 hod.).

Uchádzač alebo zákonný zástupca neplnoletého uchádzača najneskôr do 20. mája 2026 (23:59 hod.), písomne potvrdí strednej škole prijatie na vzdelávanie pre odbory vzdelávania, v ktorých sa nevyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania.

Stredné športové školy

Overenie športového nadania 9. marca až 31. marca 2026 (okrem 18. a 19. marca) pre všetky druhy športov

Overenie zdravotnej spôsobilosti

Podľa § 65 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. sa na strednú športovú školu prijímajú uchádzači až po overení zdravotnej spôsobilosti. Podľa § 63 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. uchádzač pripája k prihláške na strednú športovú školu aj vyjadrenie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore telovýchovné lekárstvo.

Overenie zdravotnej spôsobilosti uchádzača o štúdium na strednej športovej škole sa vykonáva prostredníctvom vyjadrenia lekára v špecializačnom odbore telovýchovné lekárstvo. Tým, že vyjadrenie je prílohou prihlášky, lekár toto posúdenie vykonáva ešte pred podaním prihlášky.

II.KOLO - JÚN (pre neprijatých žiakov)

Ďalší termín

Ďalší termín na vykonanie prijímacej skúšky pre nenaplnený počet miest pre žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka okrem stredných škôl s osemročným vzdelávacím programom (§ 66 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z.) je 16. jún 2026, z organizačných dôvodov sa môže prijímacia skúška skončiť 17. júna 2026.

Riaditeľ strednej školy zverejní na výveske školy a na webovom sídle školy zoznam uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania 22. júna 2026 (v čase od 0:00 do 23:59 hod.).

Uchádzač alebo zákonný zástupca nepĺnoleťého uchádzača najneskôr do 25. júna 2026 (do 23:59 hod.) písomne potvrdí strednej škole prijatie na vzdelávanie.

Úlohy pre výchovného a kariérového poradcu

1. Hodnotiť priebeh a výsledky kariérového poradenstva, získavať spätnú väzbu od žiakov a ich zákonných zástupcov, iných PZ a OZ, vedenia školy a iných relevantných zdrojov a na ich základe adaptovať ponúkané služby.
2. Šíriť myšlienky tolerancie, akceptácie odlišností a zlepšovanie postojov voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva, eliminovať intoleranciu a nenávisťné prejavy.
3. Podporovať toleranciu a rozširovať povedomie žiakov o žiakoch so ŠVVP.
4. Pedagogickú diagnostiku orientovať najmä na zohľadňovanie silných stránok vo vzdelávaní a identifikovanie bariér a nerovností vo vzdelávaní a ich odstraňovanie a identifikovanie rizikových faktorov.
5. Vytvárať podmienky na individuálnu podporu všetkých žiakov a zároveň zabezpečiť rovnosť príležitostí, rešpektovanie výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí žiakov a podporovať ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností.

Spolupracovať s TU a ŠŠP Mgr. M. Koudelkovou.

6. Prijímať opatrenia na zlepšenie dochádzky, správania a vzdelávacích výsledkov.
7. Monitorovať a odhaľovať negatívne javy v správaní žiakov a príznaky šikanovania; odhaľovať zdroje rizikového správania a sociálnopatologických javov a uplatňovať účinné prostriedky na ich elimináciu.

8. Zvyšovať u žiakov povedomie o zodpovednosti pri prejavoch šikanovania či iného rizikového správania.
9. V súčinnosti so zariadeniami poradenstva a prevencie spolupracovať na programoch prevencie šikanovania a organizovať preventívne aktivity v danej oblasti.

Realizovať preventívne aktivity v spolupráci s CPP a SCPP Michalovce, spolupracovať s koordinátormi prevencie patologickým javom a s koordinátorkou ľudských práv.

10. Realizovať preventívne aktivity v spolupráci s CPP a SCPP Michalovce, spolupracovať s koordinátormi prevencie patologickým javom a s koordinátorkou ľudských práv.
11. Venovať zvýšenú pozornosť budovaniu pozitívnej klímy triedy, školy ako prevenciu šikanovania a iného rizikového správania sa žiakov.
12. Zvyšovanie odborných kompetencií výchovného a kariérového poradcu prostredníctvom vzdelávaní.

1. Oblasť koncepčno-plánovacia

- a. zhotovenie Plánu práce a Harmonogramu práce VaKP na základe analýzy predošlého školského rok T: 28.8.2025
- b. aktualizácia Plánu KVakP T: priebežne
- c. vyhodnotenie činnosti T: 2.7.2026

2. Oblasť koordinačná

- a. koordinačná spolupráca s inštitúciami (CPP, SCPP, SŠ, ÚPSVaR, MsÚ, ŠVS, MsP... T: priebežne
- b. spolupráca s koordinátormi patologických javov T: stály
- c. spolupráca so školským špeciálnym pedagógom T: stály
- d. spolupráca s koordinátorkou ľudských práv T: stály

3. Oblasť metodická

- a. pre triednych učiteľov 1.- 9. roč. – výchovné a vzdelávacie problémy žiakov T: stály
- b. pre triednych učiteľov 1. - 9. roč. – vzdelávanie žiakov v riziku neprospievania, záškoláctva T: stály
- c. pre triednych učiteľov 8. ročníka – prof. informácie T: máj 2026

- d. pre triednych učiteľov 9. ročníka – prof. informácie T: stály
- e. pre triednych učiteľov 4.-5. ročníka – prof. informácie T: máj 2026
- f. pre PZ - poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí T: stály

4. Oblasť informačno-orientačná

- konzultačná a poradenská činnosť pre žiakov a rodičov - intenzívne spolupracovať s rodičmi končiacich žiakov, informovať o možnostiach štúdia na SŠ a Gymnáziách. Informovať o nových študijných odboroch a možnostiach duálneho vzdelávania, termínoch prijímacieho konania. T: podľa konzultačných hodín
- a. pomoc pri vyhľadávaní talentovaných žiakov T: stály
- b. aktualizácia nástenky a stránky školy o profesijnej orientácii a harmonograme prijímacieho konania, informácie prostredníctvom EDUPAGE T: stály
- c. na pracovnej porade informovať o aktuálnom stave rozmiestňovania žiakov na SŠ a príprave na prijímacie pohovory T: apríl 2026
- d. na pracovnej porade informovať o záveroch monitorovania klímy v triedach piateho ročníka T: november 2025
- e. oboznámiť žiakov 5. – 9. ročníka o možnostiach ďalšieho štúdia a pomoc pri voľbe povolania T: stály
- f. v spolupráci s vyučujúcim informatiky 8. ročníka venovať priestor práci so stránkou ŠVS a vyhľadávanie informácií proforient. T: podľa plánu vyučujúceho

5. Oblasť výchovná a prieskumná

- a. riešenie výchovných problémov spoluprácou s tr. učiteľmi, koordinátorkami patologických javov, rodičmi a žiakmi. T: podľa potreby
- b. riešenie výchovných problémov spoluprácou s CPP. T: podľa potreby
- c. riešenie výchovných problémov prostredníctvom výchovnej komisie T: podľa potreby
- d. viesť evidenciu žiakov so ŠVVP v spolupráci so ŠSP T: stály
- e. viesť záznamy návštev a DOD T: stály
- f. uskutočniť vstupy do tried z dôvodu oboznámenia sa s výchovnými a vzdelávacími problémami T: podľa potreby

- g. priebežne monitorovať sociálnu klímu v triedach 5.ročníka, monitorovať správanie a podporovať pocit bezpečia a motiváciu k učeniu. T: stály
- h. vytvárať podpornú atmosféru pre žiakov s poruchami učenia, žiakov s dysfunkčných rodín, SZP T:stály
- i. zisťovať hodnotovú orientáciu žiakov T:stály
- j. hľadanie príčin záškoláctva T:stály
- k. v spolupráci s TU a koordinátormi predchádzania patologických javov monitorovať výskyt patologických javov T:stály

6. Oblasť organizátorská

- a. zorganizovať rodičovské združenie pre 9. ročník so zameraním na informácie harmonogramu prijímacieho konania T:január 2026
- b. zorganizovať rodičovské združenie pre 8. ročník so zameraním na informácie harmonogramu prijímacieho konania T: máj 2026
- c. organizovať exkurzie žiakov do SŠ T: podľa Dní otvorených dverí
- d. zorganizovať Deň proforientu - umožniť nábor žiakov do SŠ ich pedagógmi T:december 2025
- e. príprava a účasť na Testovaní 9, v spolupráci s určenými pedagógmi T: marec 2026
- f. v spolupráci s CPP, SCPP Michalovce, MsP a koordinátormi zabezpečiť preventívno-výchovné programy T: september 2025

Časový harmonogram úloh

Konzultačné hodiny pre rodičov, žiakov, pedagógov –piatok počas 6.a 7. VH, po vzájomnej dohode.

Konzultácie pre žiakov: pondelok – piatok počas veľkej prestávky, prípadne po vyučovaní.

Účasť na triednických hodinách. T: podľa záujmu TU

Pomoc TU pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov žiakov. T: podľa záujmu

Aktualizácia nástenky, informácie na stránke školy a EduPage. T: priebežne.

August

- Vypracovať Plán práce a Harmonogram úloh VaKP na základe analýzy predošlého školského roku.
- Príprava nástenky k voľbe povolania.
- Aktualizácia stránky školy – Harmonogram prijímacieho konania.

September

- Informovať rodičov a žiakov o možnosti využitia konzultačných hodín VaKP.
- Agenda VaKP – aktualizácia vstupných dát. Doplnenie evidencie žiakov končiacich štúdium na ZŠ a novoprijatých žiakov. Aktualizácia číselníkov škôl a odborov.
- Individuálne konzultácie pre nových žiakov prístupujúcich do vyšších ročníkov – preventívna aktivita - šikanvanie
- Objednávka preventívno-výchovných aktivít a kariérového poradenstva v spolupráci s koordinátormi predchádzania patologickým javom.
- Informácie Proforient - harmonogram prijímacieho konania – podať žiakom a zákonným zástupcom prostredníctvom EduPage, nástenky, stránky školy.
- Hodina s VaKP - skupinové poradenstvo Proforient triedy 9.A a 9.B – portfólio.
- V spolupráci so SCPP Michalovce – Proforient 9. ročník.
- Individuálne poradenstvo – Informácie klíma triedy VI. A – zmena triednej učiteľky.
- Aktualizovať aktivity Plánu KVaKP + priebežne.

Október

- Študuj v kraji – Správna voľba povolania. Prezentácia SŠ KSK.
- Zasadnutie Výchovnej komisie.
- Import do Proforientu – anonymná databáza pre simuláciu poradia.
- Individuálne konzultácie Proforient so žiakmi 9. ročníka.
- Hodina s VaKP - Profesijné portfólio – triedy 9.A a 9.B.
- Aktualizovať zoznamy nadaných žiakov.
- Monitorovanie klímy triedy 5.A a 5.B – v spolupráci s TU. odporúčania triednym učiteľom.
- Aktualizácia nástenky Proforient.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Konzultácie pre TU – po výsledku zistenia klímy triedy.

November

- Zverejnenie nových informácií o SŠ, G – nástenka, EduPage.
- Individuálne konzultácie so žiakmi 9. ročníka.
- Propagácia dní otvorených dverí na stredných školách pre podporu profesijnej orientácie žiakov na odborné vzdelávanie – informácia pre rodičov o možnostiach návštev SŠ so žiakmi 9. ročníka.
- Informácie o SŠ a duálnom vzdelávaní rodičom a žiakom 9. a 8. ročníka prostredníctvom EduPage.
- Na pracovnej porade informovať o výsledkoch zisťovania klímy v piatom ročníku.

- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Žiaci v riziku neprospievania – monitoring.

December

- Zasadnutie Výchovej komisie.
- Zorganizovať Deň proforientu pre žiakov 9. ročníka.
- kritériá prijatia na štúdium, podanie prihlášky.
- Individuálna pomoc zaostávajúcim žiakom (predchádzanie neprospievania - motivácia, spolupráca s rodičmi, doučovanie, krúžky, SZP) – konzultácie s TU.
- Individuálne konzultácie so žiakmi 9. ročníka – Proforient.
- Informácie o SŠ a duálnom vzdelávaní rodičom a žiakom 9. a 8. ročníka prostredníctvom EduPage.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Aktualizácia záujmu o SŠ.

Január

- Zisťovanie záujmu žiakov 5. ročníka o štúdium na 8-ročnom gymnáziu - vyplneniu VD
- Zisťovanie záujmu o štúdium na bilingválnom gymnáziu - vyplneniu VD.
- Individuálne konzultácie so žiakmi 9. ročníka – Proforient
- Aktualizácia záujmu o SŠ.
- Export záujmu Proforient do ŠVS.
- Import anonymnej databázy pre simuláciu poradia – Proforient.
- Informácie o SŠ rodičom a žiakom prostredníctvom EduPage.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Rodičovský aktív 9.A a 9.B triedy – Kariérové poradenstvo.

Február

- Individuálne konzultácie so žiakmi 9. ročníka a ich ZZ. – Proforient, pomoc pri vyplnení prihlášky.
- Zber nových údajov a export na ŠVS – polročné známky všetkých žiakov, talentové školy.
- Aktualizácia záujmu o SŠ.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Informácie o SŠ a duálnom vzdelávaní rodičom a žiakom 9. a 8. ročníka prostredníctvom EduPage.
- Export z Proforientu – spracovanie pre osemročné gymnáziá - talentové.
- Žiaci v riziku neprospievania – monitoring.

Marec

- Testovanie 9 – účasť na príprave a priebehu testovania.

- Zasadnutie Výchovej komisie.
- Poskytnúť TU informácie o prijímacom konaní.
- Zverejnenie najnovších informácií o záujme na SŠ, G.
- Konzultácia so žiakmi a rodičmi 5., 8. ,9. ročník – Proforient – konzultácie k vyplneniu a odoslaniu prihlášok.
- Import do Proforientu- anonymná simulácia poradia.
- Aktualizácia záujmu o SŠ.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Prihlášky na SŠ a 8 ročné gymnázia – kontrola, potvrdenie.

Apríl

- Export z Proforientu – spracovanie pre osemročné gymnáziá.
- Export z Proforientu – stav podľa prihlášok na SŠ.
- Celoslovenské testovanie žiakov deviatych ročníkov ZŠ –náhradný termín.
- Import do Proforientu - anonymná databáza pre simuláciu poradia.
- Informácie pre rodičov a žiakov 9. ročníka o prijímacom konaní.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Žiaci v riziku neprospievania – monitoring.

Máj

- Zasadnutie Výchovej komisie.
- Import do Proforientu anonymnú databázu pre simuláciu poradia.
- Informácie pre rodičov a žiakov o prijímacom konaní.
- Individuálne konzultácie so žiakmi 8. ročníka k voľbe SŠ, G.
- Zhromažďovanie vstupných údajov žiakov 8. ročníka.
- Zadávanie údajov do programu Proforient.
- Evidencia žiakov prijatých na SŠ, G.
 - kolo 1. termín prijímacích skúšok (vrátane osemročných gymnázií) - Sledovanie priebehu prijímacieho konania.
 - kolo 2. termín prijímacích skúšok (vrátane osemročných gymnázií). - Sledovanie priebehu prijímacieho konania.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.
- Konzultácie pre zákonných zástupcov – odvolacie konanie po I. kole PS.
- Individuálna práca s neprijatými žiakmi.

- Rodičovské združenie pre zákonných zástupcov žiakov 8. ročníka - Kariérové poradenstvo, prihlášky, prijímacie konanie, kritériá prijatia na štúdium, predbežný záujem, podanie prihlášky.

Jún

- Konzultácie pre zákonných zástupcov - Vyplnenie prihlášok do II. kola prijímacieho konania.
- Sledovanie druhého kola prijímacích pohovorov.
- Ukončiť rozmiestnenie žiakov 9. ročníka.
- Zber záujmu žiakov štvrtých ročníkov o štúdium na gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom.
- Evidencia rozmiestnenia žiakov prijatých na SŠ, G a na 8-ročné gymnáziá.
- Kontrola VU a doplnenie známok za II. polrok 8. ročníka – Proforient ŠVS.
- Vypracovanie záverečnej štatistiky o umiestnení žiakov na SŠ, G.
- Skupinové konzultácie so žiakmi 8. ročníka k voľbe SŠ, G – predbežný záujem.
- Zber a export predbežného záujmu žiakov 8. roč. o štúdium na SŠ na ŠVS.
- Záškoláctvo – konzultácie s triednymi učiteľmi.

Júl

- Vypracovanie záverečnej správy Analýza VaKP.

Plán exkurzií

- Správna voľba povolania – Študuj v kraji. Prezentácia SŠ v KSK – október 2025,
- Dni otvorených dverí- podľa ponuky a pozvánok SŠ,
- Deň proforientu - beseda s náborovými pracovníkmi SŠ na našej škole – december 2025.

Základná škola, Školská 2, Michalovce

Plán práce koordinátora výchovy k zdraviu

Školský rok 2025/2026

Vypracovala: Mgr. Štefánia Balogová

Koordinátor výchovy k zdraviu

Úvod

Zdravý životný štýl je súbor opatrení a návykov, ktoré podporujú fyzické, psychické aj sociálne zdravie. V súčasnosti však deti čelia novým výzvam – sedavý spôsob života, nadmerné používanie digitálnych technológií, nevyvážená výživa, stres či oslabené sociálne väzby. Preto je dôležité, aby škola aktívne reagovala na tieto trendy a systematicky pomáhala žiakom vytvárať zdravé návyky.

Naša škola sa zameriava na propagáciu zdravého životného štýlu, podporu duševného zdravia, prevenciu civilizačných ochorení a budovanie vzťahu k pohybu, výžive, ekológii a bezpečnému prostrediu.

Plán práce koordinátora výchovy k zdraviu vychádza z:

- Pedagogicko-organizačných pokynov MŠVVaŠ SR na šk. rok 2025/26
- Štátneho vzdelávacieho programu a Školského vzdelávacieho programu
- Plánu práce školy a vnútorného poriadku školy
- Národných a európskych koncepcií:
 - o Európsky rámec Zdravie 2020 a Zdravie 2030
 - o Národný akčný plán v prevencii obezity (2015 – 2025)
 - o Stratégia duševného zdravia SR (2021 – 2030)
 - o Agenda 2030 – Ciele trvalo udržateľného rozvoja (OSN, EÚ)

Ciele

1. Výživa – zdravá a vyvážená strava, pitný režim, školské programy.
2. Fyzická aktivita – pravidelný pohyb, šport s rodičmi, aktívny voľný čas.
3. Duševné zdravie – prevencia stresu, kyberšikany a digitálnej závislosti.
4. Environmentálne zdravie – ekológia, zdravé prostredie, udržateľnosť.

Časový harmonogram – školský rok 2025/2026

September

- Týždeň zdravého štartu – motivačné aktivity, pohyb v prírode.

- Európsky týždeň športu (23.–30. 9.) – športové aktivity.
- Svetový deň duševného zdravia – príprava na október.

Október

- Deň ovocia a zeleniny, výstavka „Čarovné plody jesene“.
- Svetový deň výživy (16. 10.) – tematický týždeň zdravej výživy.
- Svetový deň duševného zdravia (10. 10.) – beseda s psychológom.

November

- Svetový deň behu (5. 11.).
- Európsky týždeň boja proti drogám (16.–22. 11.) – workshopy, peer aktivity.
- Testovanie obratnosti a pohybových schopností žiakov 1. stupňa.

December

- Prednášky o prevencii alergií a civilizačných ochorení.
- Mikulášsky turnaj, Vianočné tradície a zdravé rodinné vzťahy.

Január

- Prednáška: Digitálna hygiena a bezpečnosť na internete.
- Novoročný bedmintonový turnaj.
- Lyžiarsky výcvik (7. ročník).

Február

- Deň bez mobilu.
- Beseda: Dopad fajčenia a vapovania na zdravie.
- Školský karneval.

Marec

- Svetový deň spánku – relaxačné techniky, propagácia.
- Svetový deň vody (22. 3.) – aktivity o pitnom režime a ekológii vody.
- Obnova školských a triednych knižníc o knihy so zdravotnou tematikou.

Apríl

- Svetový deň zdravia (7. 4.) – športová akcia s rodičmi.
- Jarné brigády – úprava areálu školy.
- Deň narcisov – spolupráca s Ligou proti rakovine.

Máj

- Medzinárodný deň bez diét (6. 5.) – beseda o poruchách príjmu potravy.
- Svetový deň pohybu (10. 5.) – cvičenie v prírode.

- Ukážky prvej pomoci (v spolupráci s Červeným krížom).
- Svetový deň atletiky (15. 5.) – školské športové súťaže.
- Svetový deň bez tabaku (31. 5.) – výtvarná súťaž „Prestaň a vyhraj“.

Jún

- Svetový deň životného prostredia (5. 6.) – projekty o ekológii.
- Didaktické hry a účelové cvičenia v prírode.
- Rozlúčkový volejbalový turnaj deviatakov.
- Medzinárodný deň piknikov (18. 6.) – zdravé piknikové menu.
- Beseda: Bezpečnosť a zdravie počas prázdnin.

Očakávané výsledky

Aktivity prispievajú k lepšiemu porozumeniu významu zdravia, zvýšeniu odolnosti žiakov voči stresu, rozvoju pohybových zručností a zdravých návykov. Očakávame užšiu spoluprácu rodičov, podporu zo strany komunity a nadviazanie na európske a národné iniciatívy v oblasti zdravia.

Plán práce koordinátora zelenej školy

Školský rok : 2025/2026

Téma : ENERGIA

Koordinátor zelenej školy: Mgr. Ivana Čalfová

Svet vnímaný ako celok sa neustále mení a jednou z najväčších výziev, ktorej dnes čelíme, je udržateľnosť. Stará indiánska múdrosť „Túto zem sme nezdedili od našich predkov, ale požičali sme si ju od našich detí,“ nám dáva silnú pripomienku. Nie sme len vlastníckmi planéty, ale aj jej správcami. Naše činy dnes ovplyvnia budúcnosť, a preto je zodpovedný prístup k prírode taký dôležitý.

Téma **energie** je jednou z najdôležitejších priorít pre ochranu životného prostredia a zabezpečenie udržateľnej budúcnosti. Neefektívne využívanie energie priamo prispieva k znečisteniu a vyčerpávaniu prírodných zdrojov. Naopak, osvojenie si princípov šetrenia a využívania obnoviteľných zdrojov je kľúčom k ochrane našej planéty. Preto sa naša škola rozhodla, že v rámci iniciatívy Zelená škola bude hlavnou témou práve Energia.

Táto voľba je obzvlášť aktuálna a strategická, pretože naša škola nedávno prešla rekonštrukciou. Máme tak jedinečnú príležitosť prejsť od teórie k praktickej ukážke zodpovedného a efektívneho hospodárenia s energiami.

Naším primárnym cieľom je naučiť sa zodpovednosti a dosiahnuť merateľné výsledky. V nasledujúcom období sa zameriame na:

- Monitorovanie a hodnotenie spotreby energie pred rekonštrukciou a po nej.
- Stanovenie nového akčného plánu s ambíciou ušetriť minimálne 10 % z celkovej spotreby energií. Presné číselné vyčíslenie cieľa (napr. v kWh alebo €) bude definované po ukončení úvodného merania a auditu.

Časový harmonogram – školský rok 2025/2026

September / október

- **Tvorba kolégia Zelenej školy a audit:** Na začiatku roka vytvoríme aktívny tím - kolégium, ktorý zrealizuje environmentálny audit školy. Zistíme tak aktuálny stav a zistíme, ktoré oblasti si vyžadujú najväčšiu pozornosť.
- **Európsky týždeň recyklácie batérií**
- **Deň bez áut**
- **Účasť na štartovacom webináry ZŠ,** (23.9.2025, 9:00 až 12:00), výber témy
- **EKOUCĚBŇA MsKS:** Aktivita na tému „Netopiere strážcovia noci“.
- **Webinár k ZŠ : ENERGIA** (20.10.2025 od 13:00 do 16:00)

November

- **Pravidelné stretnutie kolégia Zelenej školy:** Počas celého roka sa bude kolégium pravidelne stretávať, monitorovať napredovanie projektu.
- **Vytvorenie akčného plánu, EKOKÓDEX**
- **Realizácia auditu v téme ENERGIE:** mapovanie stavu
- **Medzinárodný deň nekupovania ničoho**
- **SWAP oblečenia:** V novembri usporiadame výmenu oblečenia.

December

- **EKOUCĚBŇA MsKS:** Aktivita na tému „Havran, okrídlený čiernokňažník“.
- **Stretnutie kolégia Zelenej školy.**
- **Proenvironmentálna výučba**
- **Audit ENERGIE :** Merania, porovnávanie, tabuľky, výpočty

Január

- **Ochrana životného prostredia:** Zameriame sa na starostlivosť o zvieratá v zime, prikrmovanie vtákov, vybudovanie krmidiel na školskom dvore a ošetrovanie rastlín. Učenie prebehne priamo vonku.
- **Informovanie a zapájanie komunity** (informácie na portáloch školy)
- **Deň vonkajších prechádzok.**
- Stretnutie kolégia Zelenej školy a kontrola doterajších činností.

Február

- **Zdravý životný štýl:** Zimné športy a zimná výzdoba školského dvora.

- **Stretnutie kolégia Zelenej školy.**
- **Olejko:** Zber použitého oleja v priestoroch školy.

Marec

- **22. marec:** Medzinárodný deň vody.
- **Prechádzka pri vodných plochách:** V rámci účelového cvičenia zmonitorujeme skládky pri Zemplínskej Šírave a rieke Laborec.
- **SWAP kníh:** Usporiadame ekologickú výmenu kníh.
- **Stretnutie kolégia Zelenej školy.**

Apríl

- **Svetový deň vtáctva.**
- **Svetový deň zdravia.**
- **Medzinárodný deň Zeme**
- **Veľkonočná výzdoba:** Triedy vyzdobíme ekologicky, formou upcyklácie.
- **Stretnutie kolégia Zelenej školy**

Máj

- **Liečivé rastliny:** V rámci rovesníckeho vyučovania prebehne beseda o význame a účinku liečivých rastlín, ich zbere a sušení. Rastliny spoznáme v atlasoch a v areáli školy. Ochutnáme aj bylinkový čaj v školskej jedálni.
- **Svetový deň včiel:** Žiaci na prvom stupni vytvoria kresby, na druhom stupni prebehne prezentácia na hodine biológie.
- **Stretnutie kolégia Zelenej školy**

Jún

- **Svetový deň životného prostredia:** Usporiadame prechádzku do Chránenej krajinej oblasti Vihorlat, prípadne iné školské výlety
- **Vyhodnotenie celoročnej činnosti:** Na konci školského roka zhodnotíme celoročnú prácu koordinátora a celého kolégia

Náš plán Zelenej školy nie je len súborom aktivít; je to záväzok voči budúcnosti. Stará indiánska múdrosť nám pripomína, že túto zem sme „nepodedili od našich predkov, ale požičali sme si ju od našich detí.“ Toto vnímanie nás pasuje do roly správcov planéty, ktorých dnešné činy ovplyvnia zajtrajšok.

Zameranie sa na Energiu v období po rekonštrukcii školy je našou najlepšou príležitosťou, ako túto správčovskú rolu uplatniť v praxi. Sústredení sme na monitorovanie, hodnotenie a ambíciu ušetriť minimálne 10 % energie učíme žiakov zodpovednosti pomocou merateľných výsledkov.

Vďaka takémuto prístupu sa žiaci nielen dozvedia teoretické informácie, ale získajú aj praktické zručnosti a pochopia, že aj malé zmeny v ich správaní môžu viesť k veľkým výsledkom pre našu planétu. Nie je to len o teoretických vedomostiach, ale o tom, aby sme sa naučili žiť v harmónii s prírodou a s ostatnými ľuďmi.

Na záver sa inšpirujeme slávnym citátom, ktorý dokonale vystihuje podstatu nášho celoročného úsilia:

Ako hovorí slávny citát: **„Naučili sme sa lietať ako vtáci a plávať ako ryby. Teraz je potrebné naučiť sa žiť ako ľudia.“**

Plán práce koordinátora pre školský parlament

Školský rok 2025/2026

Koordinátor ŠP: PaedDr. Mgr. Katarína Kamasová

Členovia:

1. Patrik Bašista
2. Dominik Barteček
3. Lukáš Babuka
4. Nina Chvostaľová
5. Liliana Petrová
6. Natália Talnagytová

Ustanovenie

V súlade so zákonom Školský parlament bol na základe vyhlásenia Rady školy pri ZŠ Školská 2, Michalovce, zvolený dňa 23. júna 2025 pre školský rok 2025/26. Členovia boli vymenovaní riaditeľom školy Mgr. Miroslavom Machom v posledný deň školského vyučovania.

Hlavné ciele školského parlamentu

Školský parlament / ďalej len ŠP/ sa bude riadiť týmito dokumentami:

- Zákon č. 596/2003 § 26 novelizovaný od 1.1.2022
- Štatút školského parlamentu
- Plán práce ŠP
- POP 2025/26
- Konkrétnymi podmienkami školy a aktuálnou epidemiologickou situáciou.

Ciele:

Analýza

1. ŠP sa premenoval zo žiackej školskej rady na základe zákona č. 593/2003 novelizovaného 1.1.2022.
2. V súlade so zákonom prebehla voľba do školského parlamentu.
3. Aktivity boli realizované podľa plánu
4. ŠP si schválil svoj štatút.

Časový harmonogram úloh ŠP

1. Zloženie sľubu poslanca do rúk riaditeľa školy

Termín: 27.6.2025

	<i>Zodpovední:</i> koordinátor
2. Voľba predsedu a podpredsedu ŠP	<i>Termín:</i> 3.9. 2025
	<i>Zodpovední:</i> koordinátor
3. Schválenie štatútu ŠP	<i>Termín:</i> september 2025
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia ŠP
4. Pripomienky ku školskému poriadku	<i>Termín:</i> september 2025
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
5. Vypracovať plán akcii na školský rok	<i>Termín:</i> september 2025
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
6. Aktivity zamerať na vzbudenie záujmu žiakov o mestskú časť a mesto, v ktorom sa škola nachádza	<i>Termín:</i> stály
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
7. Vytvoriť online schránku na návrhy od žiakov	<i>Termín:</i> 10 /2025
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
8. Realizácia rôznych aktivít podľa plánu /Príloha č.1/	<i>Termín:</i> stály
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
9. Realizovať mimoškolské aktivity zamerané na prevenciu žiakov.	<i>Termín:</i> stály
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
10. Výzdoba školy a tried podľa aktuálneho obdobia	<i>Termín:</i> hodnotenie priebežne
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
11. Zapojiť žiakov školy realizácie aktivít.	<i>Termín:</i> podľa plánu
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
12. Realizovať 4. ročník Mikulášskeho turnaj žiakov v stolnom futbale	<i>Termín:</i> 6. december 2025
	<i>Zodpovední:</i> vyučujúci TSV a členovia ŠP
13. V školskom roku realizovať zber papiera prvú stredu v mesiaci	<i>Termín:</i> 10/25 - 6/26
	<i>Zodpovední:</i> všetci členovia
14. viesť žiakov k samostatnému hľadaniu, získavaniu materiálov, k ich systematickému triedeniu v oblasti hudby a umenia.	<i>Termín:</i> stály
	<i>Zodpovední:</i> všetci vyučujúci

15. Činnosťou podporiť akcie k Svetovému dňu výživy, Týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Európskemu týždňu boja proti drogám, a pod. *Termín: stály*

Zodpovední: všichni členovia

- ## 16. Stretnutie s vedením školy

Termin: 9/25; 12 /25 a 3/26

Zodpovední: predseda a podpredseda ŠP, koordinátor

17. Propagovať činnosť ŠP na stránke školy, FB

Termín: priebežne

Zodpovední: všetci členovia

Plán práce koordinátora testovania

Šk. rok. 2025/2026

Vypracovala: PaedDr. Katarína Kamasová

Koordinátor pre testovanie

Úvod

Mnohé zásadné dokumenty, ktoré sa zaoberajú ochranou ľudských práv napr.: *Všeobecná deklarácia ľudských práv* (článok 26) a *Dohovor o právach dieťaťa* (článok 28), poukazujú na nevyhnutnosť koncepčného prístupu k ľudským právam (ďalej len ĽP) v členských krajinách OSN. Koncepcia výchovy k ĽP je celospoločenskou záležitosťou, tak ako to vyplýva z dokumentov vydaných OSN v súvislosti s Deklaráciou výchovy k ľudským právam.

Výchovu k ĽP v škole usmerňujeme tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v spoločnosti.

Hlavné úlohy a ciele:

Plán práce koordinátora testovania bol vypracovaný na základe POP na školský rok 2025/2026, štátneho vzdelávacieho programu, školského vzdelávacieho programu, inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, inovovaného školského vzdelávacieho programu.

Proces testovania je jednou z úloh školy. Stratégia testovania sa zameriava na priaznivé prostredia a implementáciu pedagogických metód s využitím moderných digitálnych technológií vo vedomostnej spoločnosti, na podporu spolupráce s rodičmi. Testovanie je súčasťou jednotlivých predmetov ako aj prierezových tém, čitateľskej a finančnej gramotnosti a kľúčových kompetencií štátneho a školského vzdelávacieho programu:

Cieľom testovania v školách je overiť vedomosti a zručnosti, ktoré žiak nadobudol počas štúdia na škole.

Obsah práce

Koordinátor testovania zabezpečuje jednotlivé testovania vo výchovno-vzdelávacom procese. Koordinátor testovania bude monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať proces testovania na škole, spolupracovať s vedením školy a učiteľmi.

Hlavné metódy a formy práce

- práca na hodinách
- práca v záujmových útvaroch mimo vyučovania

- práca s internetom a počítačovými programami

Plán aktivít:

Ciele sa budú realizovať priebežne podľa mesačných plánov formou rôznych testov. Plán práce je otvorený a bude reagovať na aktuálne potreby a podnety zo strany žiakov, rodičov i vyučujúcich.

Zodpovední učitelia budú monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať na škole a spolupracovať s vedením školy jednotlivé testovania.

Plán činnosti je otvorený, priebežne sa bude dopĺňať a aktualizovať.

Časový harmonogram úloh

1. Komunikácia s NUCEM-om pri získavaní informácií k testovaniu Termín: priebežne
Zodp.: koordinátor testovania
2. Koordinovať testovanie žiakov v predmetoch podľa určení jednotlivých MZ a PK tak, aby bolo v súlade s vyhláškou a plánom PK a MZ Termín: priebežne
Zodp.: koordinátor testovania a vyučujúci
3. Realizovať testovanie žiakov v predmetoch podľa určení jednotlivých MZ a PK tak, aby bolo v súlade s vyhláškou a plánom práce školy Termín: priebežne
Zodp.: všetci vyučujúci

September

4. Zpracovať do plánov PK , MZ, ČIG a FIG testovanie žiakov
Termín: september 2025
Zodp.: všetci
5. Zrealizovať vstupné testy v jednotlivých predmetoch podľa určení jednotlivých MZ a PK
Termín: september
Zodp.: vyučujúci jednotlivých predmetov

Október

6. Zaregistrovať žiakov 8. a 9. ročníka do Kompara s EXAM Bratislava
Termín: podľa pokynov Exam
Zodp.: koordinátor v spolupráci s triednymi učiteľmi 8. a 9.ročníka
7. Zaregistrovať žiakov 9. ročníka do celoslovenského testovania 9 v spolupráci s ŠVS Michalovce
Termín: podľa pokynov ŠVŠ Michalovce
Zodp.: koordinátor v spolupráci s triednymi učiteľmi a školským špeciálnym pedagógom

November

8. Zrealizovať testovanie KOMPARO 8. a 9. pre žiakov

Termín: 6. november 2025

Zodp.: koordinátor v spolupráci s vyučujúcimi testovaných predmetov, triednymi učiteľmi

9. Zrealizovať štvrťročné testy v jednotlivých predmetoch podľa určení jednotlivých MZ a PK

Termín: november

Zodp.: vyučujúci jednotlivých predmetov

December

10. Vyhodnotenie testovaní za september – december

Termín: zasadnutie PK a MZ v decembri resp. januári

Zodp.: vedúci PK a MZ

Január

11. Cvičné testovanie 9

Termín: január

Zodp.: koordinátor testovania, vyučujúci SJL a MAT

12. Zrealizovať polročné testy v predmetoch podľa plánu PK a MZ

Termín: január

Zodp.: vyučujúci predmetov

Február

13. Priebežné testovanie žiakov podľa jednotlivých predmetov a ich hodnotenie

Termín: február

Zodp.: vyučujúci predmetov

Marec

14. Cvičné testovanie 9

Termín: marec

Zodp.: koordinátor testovania, vyučujúci SJL a MAT

15. Celoslovenské testovanie 9-2026 Termín: 18. marca 2026

Zodp.: koordinátor a určení administrátori

16. Nahlásiť žiakov na náhradný termín T9-2026 Termín: 19.03. 2026

Zodp.: koordinátor

Apríl

17. Realizácia trištvrtročných testov podľa plánov PK

Termín: apríl

Zodp.: vyučujúci daných predmetov

Máj

18. Zapájať sa do testovania KOMPARO 4 podľa záujmu žiakov a rodičov

Termín: máj

Zodp.: koordinátor v spolupráci triednym učiteľom v 4. ročníku

Jún

19. Zrealizovať výstupne testy v jednotlivých predmetoch podľa určenia v jednotlivých MZ a PK

Termín: jún

Zodp.: vyučujúci

Očakávané výsledky:

Overenie zručnosti žiakov v jednotlivých predmetoch má poukázať na ich osobný prístup k vzdelávaniu sa v rôznych oblastiach. Očakávame, že učitelia budú viesť žiakov k pochopeniu podstaty takých testovacích moduloch. Učitelia si budú vo svojich tematických plánoch zaradzovať aj overovanie vedomostí formou testu s rôznymi druhmi odpovede ako: slovná, s možnosťou výberu, dopisovanie, zoradovanie, slepá mapa, spájanie a pod.

Učitelia počas testovania budú vytvárať prostredie, v ktorom sa žiaci cítia pokojne. Výsledky z jednotlivých testovaní budú konzultované na PK a MZ

Výsledky hlavných testovaní budú súčasťou správy – analýzy za školský rok 2025/2026

Plán práce koordinátora finančnej gramotnosti

Školský rok: 2025/2026

Vypracovala: Ing. Mrázová Mária

ÚVOD

Finančná gramotnosť predstavuje schopnosť využívať vedomosti, zručnosti a skúsenosti na efektívne spravovanie vlastných finančných prostriedkov s cieľom dosiahnuť dlhodobú finančnú stabilitu pre seba a svoju domácnosť. Táto schopnosť sa rozvíja počas života a je ovplyvnená faktormi ako vek, rodinné zázemie, kultúrne prostredie či miesto bydliska. Je to neustále sa meniaci proces, ktorý umožňuje jednotlivcovi flexibilne reagovať na nové životné situácie a meniace sa ekonomické podmienky. Národný štandard finančnej gramotnosti stanovuje, aké vedomosti, zručnosti a skúsenosti by mali mať učitelia a žiaci, aby neustále prehľbovali svoje znalosti v oblasti osobných financií v súlade s ich meniacimi sa povinnosťami a možnosťami.

Pri aplikácii rôznych tém a kompetencií finančnej gramotnosti sa zachováva súvis s hlavným rámcom tejto gramotnosti ako spoločenským vzdelávaním. Témy sa riešia vo vzťahu k fungovaniu jednotlivcov a rodín v ekonomickej sfére, k pochopeniu konceptov bohatstva a chudoby, k hodnotovým postojom k peniazom a k rôznym modelom zabezpečenia finančnej stability jednotlivcov a rodín, pričom sa poukazuje na príklady extrémnych prípadov. Taktiež sa analyzuje ekonomické fungovanie rodín, modely úspešných jednotlivcov a ich kariérna cesta. Dôraz sa kladie na potrebu zvyšovania počtu ekonomicky úspešných jednotlivcov, čo predstavuje kľúčový prvok pre hospodársky rast krajiny, a zároveň sa podporuje prepojenie vzdelávania talentov s víziou ich budúcej ekonomickej úspešnosti.

Hlavné ciele

Plán práce koordinátora finančnej gramotnosti bol vypracovaný na základe sprievodcu pre školský rok 2025/2026, v súlade s úlohami uvedenými v Národnom štandarde finančnej gramotnosti, inovovanom štátnom vzdelávacom programe, školskom vzdelávacom programe a pláne školy.

- Porozumieť, ako jednotlivci a rodiny fungujú v ekonomickom prostredí,
- Získať vzhľad do problematiky bohatstva a chudoby,
- Oboznámiť sa s hodnotou peňazí,
- Osvojiť si rôzne modely finančného zabezpečenia jednotlivcov a rodín, vrátane extrémnych prípadov,
- Získať prehľad o osobných a rodinných modeloch na zabezpečenie životných potrieb
- Zručnosti, ktoré by mal absolvent základnej školy dosiahnuť:

- Vedieť nájsť, analyzovať a využívať finančné informácie,
- Zvládnuť základné princípy riadenia osobných financií,
- Naučiť sa identifikovať riziká spojené so správou financií,
- Určiť si finančné ciele a naplánovať kroky na ich dosiahnutie,
- Rozvíjať schopnosť generovať príjem a budovať si úspory,
- Efektívne využívať rôzne finančné služby,
- Dodržiavať finančné záväzky,
- Budovať a chrániť svoj majetok,
- Orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb pre seba a svoju rodinu,
- Vedieť zhodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- Inšpirovať sa príkladmi úspešných ľudí,
- Poznať úspešné kariérne cesty jednotlivcov, ktorými by sa chcel uberať,
- Rozumieť podmienkam, ktoré môžu viesť k neúspechu jednotlivca alebo rodiny,
- Oboznámiť sa so základnými pojmami z oblasti financií a sveta peňazí,
- Získať schopnosť orientovať sa vo finančných inštitúciách, ako sú Národná banka Slovenska, komerčné banky, poisťovne a ďalšie finančné organizácie,
- Osvojiť si zručnosti na ochranu spotrebiteľských práv a aktívne ich uplatňovať,
- Poznať príklady úspešných jednotlivcov v oblasti svojho plánovaného kariérneho smerovania,
- Rozumieť podmienkam, ktoré môžu viesť k neúspechu jednotlivca alebo rodiny,
- Oboznámiť sa so základnými pojmami zo sveta financií a bankovníctva,
- Vedieť sa orientovať vo finančných inštitúciách, ako sú Národná banka Slovenska, komerčné banky, poisťovne a ďalšie finančné subjekty,
- Byť schopný rozumieť a uplatňovať spotrebiteľské práva vo finančnej oblasti.
- Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci primárneho vzdelávania - ISCED 1

Cieľom finančnej gramotnosti na prvom stupni je naučiť žiakov chápať hodnotu peňazí, čo si za ne môžu alebo nemôžu kúpiť, a ako s nimi hospodárne narábať. Tieto znalosti tvoria základ pre ich budúcu schopnosť efektívne spravovať svoje financie a orientovať sa na finančnom trhu, keď budú dospelí.

Žiakom sa primerane ich veku poskytujú informácie o finančnej gramotnosti, ktoré sa postupne rozširujú a prehlbujú so zvyšujúcim sa stupňom vzdelania.

Človek a peniaze:

- Identifikovať základné ľudské hodnoty (život, zdravie, rodina a pod.),
- Vytvoriť rebríček hodnôt a zdôrazniť dôležitosť duchovných hodnôt,
- Určiť základné ľudské potreby, ako sú jedlo, oblečenie, hračky, teplo či peniaze,
- Vypracovať zoznam životných potrieb domácnosti, ktoré sú hradené zo mzdy rodičov,
- Zhodnotiť spôsoby, ktorými rodičia zabezpečujú životné potreby rodiny, a uviesť osobné skúsenosti s domácimi prácami,
- Poskytnúť príklady efektívneho hospodárenia s osobnými vecami a hospodárneho správania v domácnosti,
- Naučiť sa hodnotiť hodnotu zariadení (počítač, tlačiareň, fotoaparát) a vážiť si ich,
- Získať základné vedomosti o hodnote peňazí a naučiť sa rozlišovať medzi rôznymi formami peňazí,
- Diskutovať o rozdieloch medzi bohatstvom a chudobou,
- Upozorniť na zavádzajúcu reklamu a naučiť sa ju kriticky hodnotiť.

Využitie v predmete: Matematika, SJL, Cudzí jazyk, Prírodoveda, Vlastiveda, Prvouka, Pracovné vyučovanie, Náboženská výchova, Etická výchova.

Finančná zodpovednosť a rozhodovanie:

- Prevziať zodpovednosť za svoje finančné rozhodnutia, vrátane pochopenia významu peňazí a priority tovaru a iných potrieb,
- Pochopiť, že reklama nemusí vždy zodpovedať skutočnosti,
- Dbáť na ochranu osobných údajov a majetku (napr. kľúče od domu, cenné predmety),
- Vytvoriť zoznam želaní a potrieb a určiť ich dôležitosť,
- Premyslieť si finančnú náročnosť základných životných potrieb (možnosť kúpy len toho, na čo mám prostriedky).

Využitie v predmete: Matematika, SJL, Prírodoveda, Vlastiveda, Náboženská výchova, Etická výchova.

Zabezpečenie príjmu a práce na pokrytie životných potrieb:

- Štúdium je prvým krokom k získaniu zamestnania,
- Na jednoduchom príklade vysvetliť vzťah človeka a rodiny k peniazom,
- Vysvetliť prepojenie medzi potrebami jednotlivca a rodiny.

Využitie v predmete: Matematika, SJL, Prírodoveda, Vlastiveda, Náboženská výchova, Etická výchova.

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi:

- Pochopiť zmysel sporenia: šetrenie na nákup alebo vytváranie finančnej rezervy,

- Naučiť sa hospodáriť s vlastnými peniazmi (vreckové) a vytýčiť si ciele (napr. školský výlet, bicykel),
- Vytvoriť si a viesť osobný rozpočet (príjem a výdavky),
- Hrať sa na obchod a pochopiť, čo si môžeme kúpiť za určité sumy peňazí,
- Pochopiť cenové rozdiely medzi obchodmi a zodpovedne sa rozhodovať pri nákupe,
- Vedieť, aké výdavky hradia rodičia (napr. elektrina, plyn, voda, potraviny),
- Pochopiť význam charitatívnych organizácií a vedieť sa vyhnúť podvodníkom,
- Porovnať rôzne spôsoby cestovania z finančného hľadiska a vedieť si kúpiť cestovný lístok,
- Naučiť sa, ako šetriť peniaze: požičiavanie kníh, vyhľadávanie informácií na internete, vlastná výroba darčiekov.

Využitie v predmete: Matematika, SJL, Cudzí jazyk, Prírodoveda, Vlastiveda, Etická výchova, Pracovné vyučovanie, Výtvarná výchova.

Úver a dlh:

- Opísať rozdiely medzi nákupom vecí za peniaze a ich požičiavaním,
- Diskutovať o dôveryhodnosti pri požičiavaní osobných vecí a o dôsledkoch nezodpovedného správania,
- Naučiť sa, ako správne požičiavať knihy a vracať ich v termíne a nepoškodené.

Využitie v predmete: SJL, Cudzí jazyk, Etická výchova, Náboženská výchova.

Sporenie a investovanie:

- Pochopiť funkciu banky a význam sporenia na dosiahnutie finančnej stability.

Využitie v predmete: Triednická hodina, Etická výchova, Náboženská výchova.

Riadenie rizika a poistenie:

- Vysvetliť pojem riziko pri nedbanlivom zaobchádzaní s peniazmi (napr. rýchle minutie vreckového),
- Pochopiť význam poistenia v prípade výletu alebo exkurzie.

Využitie v predmete: Matematika.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci nižšieho stredného vzdelávania - ISCED 2

Na druhom stupni základnej školy sa finančné vzdelávanie posúva do ďalšej úrovne, pretože žiaci už majú väčšie skúsenosti s reálnymi finančnými situáciami, ako napríklad nakupovanie, šetrenie či vreckové. V tejto fáze vzdelávania je dôležité využiť tieto skúsenosti na prehĺbenie ich finančnej gramotnosti.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete slovenský jazyk:

Ročník	Téma, obsah
5.	Interview, reklama, diskusia – diskusia – argumenty a protiargumenty.
6.	E-mail, sms, plagát, inzerát, reklama.
7.	Plagát, inzerát, reklama – prezentácia, diskusia.
8.	Budúcnosť plastov? Diskusia – argumentácia a vyjadrenie vlastného názoru.
9.	Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze? Poštový peňažný poukaz. Úradná korešpondencia, životopis, objednávky, reklamácie, sťažnosti, polemika.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete anglický jazyk:

Ročník	Téma, obsah
5.	Číslovky, témy ako môj svet, rodina a priatelia, čas a ľudia.
6.	Rodina, škola, radové číslovky, dátumy. Prírodné vedy a matematika – meranie času, prázdniny, riešenie problémov, jedálny lístok.
7.	Jedlo v obchode, porovnávanie cien, nakupovanie, vreckové.
8.	Londýn, libra, zmenáreň, porovnanie cien v minulosti a dnes.
9.	Svet práce, brigády, zárobky, vreckové, kariéra.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete ruský jazyk:

Ročník	Téma, obsah
5 - 9	Číslovky od 1 do 100, počítanie v obchode, pomoc domácnosti, nakupovanie. Petrohrad a ruská mena – ruble.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete občianska náuka:

Ročník	Téma, obsah
5.	Moja škola.
6.	Život v minulosti a dnes.
7.	Usporiadanie spoločnosti, vojny vo svete, základné práva a slobody. Dobrovoľníctvo.
8.	Ochrana spotrebiteľov, občianske právo, rodinné právo, trestné právo. Rovnaký prístup ku všetkým deťom, právo na vzdelanie a hru, práva menších.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete dejepis:

Ročník	Téma, obsah
5.	Prehľad histórie – pamiatky, rodina v minulosti, detská práca, médiá, komunikácia.
6.	Historické obdobia – doba bronzová, železná, grécka kultúra, rímska ríša.
7.	Slovania, Veľká Morava, banské mestá, Kremnica, renesancia, námorské objavy.
8.	Priemyselná revolúcia, vznik ČSR, vysťahovalectvo, svetová vojna.
9.	Svetová vojna, mierové dohody, historické zmeny v Československu.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete výtvarná výchova.

Ročník	Téma, obsah
5.	Inšpirácie z architektúry a tradičných remesiel.
6.	Inšpirácie z remesiel a poznávanie sveta.
7.	Príprava filmov a videí, návrh úžitkového predmetu.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete etická výchova.

Ročník	Téma, obsah
5.	Riešenie problémov, vďačnosť, radosť zo života.
6.	Závislosti, hodnoty priateľstva, pomáhajúce druhým.
7.	Čeliť manipulácii, rodinné hodnoty, práva a povinnosti v rodine.
8.	Ochrana zdravia, škodlivosť fajčenia, drog, ekonomické hodnoty.
9.	Plánovanie budúcnosti, sebaovládanie, ochrana pred sektami.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete matematika:

Ročník	Téma, obsah
5.	Tvorba úloh podporujúcich finančnú gramotnosť, porovnávanie cien, výdavky v domácnosti.
6.	Použitie desiatinných čísel, porovnávanie cien, hodnotenie práce a mzdy.
7.	Výdavky a príjmy domácnosti, príprava rozpočtu.
8.	Bankovníctvo, finančné úlohy, vysvetlenie daní.
9.	Výpočty súvisiace s nákupmi, predajom, prácou a mzdou.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete informatika:

Ročník	Téma, obsah
5 - 9.	Prezentácia finančného postoja, správa rodinných financií, identifikácia spotrebiteľských podvodov. Identifikovať relevantné finančné informácie potrebné na prijatie rozhodnutia, domácnosti.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete fyzika:

Ročník	Téma, obsah
6.	Ohodnotenie vlastnej a cudzej práce.
7.	Výpočty spojené s cenou spotrebovaného tepla a potravín.
8.	Finančné výpočty spojené s prácou a cenou energie.
9.	Cenové rozdiely medzi spotrebičmi podľa spotreby energie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete chémia:

Ročník	Téma, obsah
7.	Hodnota ľudskej práce a prírodných surovín, recyklácia, čistenie odpadových vôd.
8.	Vzťah medzi potrebami a financiami, hodnota ľudskej práce, pH roztokov.
9.	Ropa, plyn, uhlie, prírodné látky a ich finančné riadenie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete geografia:

Ročník	Téma, obsah
5.	Finančná pomoc pri živelných pohromách, UNESCO.
6.	Bohatstvo a chudoba.
7.	Chudoba v Afrike a Ázii, hospodárske aktivity.
8.	Financovanie pamiatok, bankovníctvo, pôžičky.
9.	Vystáhovalectvo, kríza, plánovanie a hospodárenie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete biológia:

Ročník	Téma, obsah
5.	Šetrenie zdrojov, recyklácia, alternatívne zdroje energie (vodné elektrárne).

6.	Hospodárne využívanie zdrojov, vzťah práce a príjmu.
7.	Identifikácia rizík, poistenie, sociálne zabezpečenie.
8.	Znižovanie energetických nákladov v domácnosti.
9.	Využitie alternatívnych zdrojov energie.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete technika:

Ročník	Téma, obsah
5 - 9.	Výroba, práca a peniaze, rozpočet, priemysel na Slovensku.

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v predmete náboženská výchova:

Ročník	Téma, obsah
1. – 2.	Štedrosť, pomoc druhým.
3.	Hodnota peňazí, pomoc chudobným.
4.	Zveľaďovanie majetku a zachovanie charakteru.
5.	Osobnou usilovnosťou a pracovitosťou zveľaďovať svoj majetok.
6. – 7.	Hodnota človeka, pomáhanie núdznym, obchod s ľuďmi.
8 – 9.	Hodnota práce, ekonomická spravodlivosť.

Metódy a formy práce

Vyučovanie finančnej gramotnosti má svoje špecifiká, ktoré si vyžadujú inovatívne prístupy. Tieto metódy môžu byť užitočné nielen pre žiakov, ale aj pre učiteľov. Hoci tieto prístupy môžu vyžadovať viac času a prípravy, výsledkom je väčšia radosť z učenia, lepšie zapamätanie si informácií, väčšia interaktivita na hodinách a praktické využitie preberaného učiva.

Základné princípy metód výučby by mali byť:

- **Názornosť:** Informácie by mali byť podávané názorne a jasne, aby sa opierali o už existujúce vedomosti žiakov. To zahŕňa písanie na tabuľu, používanie prezentácií či výučbových schém.
- **Jednoduchosť:** Učivo by malo nadväzovať na predchádzajúce znalosti žiakov a byť zrozumiteľné. Používané pojmy by mali byť jasné a dobre známe.
- **Aktivita žiakov:** Žiaci by mali byť aktívne zapojení do výučby, vyskúšať si rôzne situácie a diskutovať.
- **Tempo hodiny:** Hodina by mala byť dynamická, ale zároveň prispôsobená porozumeniu látky, pričom je potrebné zohľadniť rozdiely medzi jednotlivcami aj triedou ako celkom.

- Zmysluplnosť: Učivo by malo mať pre žiakov jasný zmysel a význam, aby pochopili, prečo je finančná gramotnosť dôležitá.

Ďalšie zásady:

- Využitelnosť: Informácie získané na hodinách by mali byť prakticky aplikovateľné v reálnom živote, čo prispieva k lepšiemu zapamätaniu.
- Dôležitosť: Žiaci by sa mali naučiť rozlišovať, ktoré informácie sú pre nich najdôležitejšie a mali by si ich osvojiť.

Finančné vzdelávanie by malo byť úzko prepojené s každodenným životom. Preto je dôležité vytvoriť aktivity, ktoré umožnia žiakom zažiť reálne finančné situácie a naučiť ich, ako sa správne rozhodovať.

Heuristická metóda (učenie objavovaním) povzbudzuje žiakov k tomu, aby sami hľadali riešenia bez toho, aby im boli predkladané hotové odpovede.

Situačné metódy umožňujú žiakom učiť sa prostredníctvom reálnych životných skúseností, čím sa rozvíjajú nielen ich finančné zručnosti, ale aj schopnosť kritického myslenia, spolupráce a etického rozhodovania. Sú to cenné nástroje, ktoré môžu žiakom pomôcť lepšie porozumieť, ako sa správať vo finančných situáciách a ako robiť zodpovedné rozhodnutia. Finančná gramotnosť by mala byť vyučovaná aj prostredníctvom technológií (IKT), ako sú počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule a tablety. IKT môžu byť efektívne využité pri individuálnej aj skupinovej práci.

Prečo sú situačné metódy efektívne

1. Prepojenie s realitou: Tým, že situácie sú priamo prepojené so životnými situáciami, žiaci si ľahšie zapamätajú a pochopia dané koncepty. Často sa jedná o témy, ktoré budú sami v živote zažívať.
2. Rozvoj kritického myslenia: Žiaci musia pri riešení problému analyzovať rôzne možnosti, porovnávať ich a rozhodnúť sa pre to najlepšie riešenie. Toto je základom pre rozvoj ich kritického a analytického myslenia.
3. Práca v tímoch: Často sú žiaci rozdelení do skupín, kde musia spoločne diskutovať, vymieňať si názory a prichádzať s riešeniami, čo podporuje tímovú spoluprácu.
4. Samostatnosť: Žiaci si budujú sebavedomie tým, že sami riešia problémové situácie a obhajujú svoje rozhodnutia. Učia sa tiež z chýb a skúšajú nové stratégie.

Príklady kreatívnych problémových otázok a úloh:

1. Výber mobilného paušálu:

Úloha: Porovnať tri rôzne ponuky mobilných operátorov, ktoré sú vhodné pre študentov. Analyzovať výhody a nevýhody každého paušálu (cena, objem dát, minúty na hovory) a na základe toho vybrať najvhodnejší. Svoj výber musia zdôvodniť.

Cieľ: Naučiť žiakov, ako porovnávať rôzne finančné produkty a služby, na základe ich potrieb a možností.

2. Rodinný rozpočet:

Úloha: Predstavte si, že ste členom rodiny, ktorá musí naplánovať mesačný rozpočet. Rodina má príjem 1500 eur a výdavky zahŕňajú nájom, energie, potraviny, cestovanie a zábavu. Zároveň sa musia rozhodnúť, koľko si budú sporiť. Úlohou žiakov je vytvoriť rozpočet tak, aby pokryl všetky dôležité výdavky a zároveň zahrňoval nečakané výdaje.

Cieľ: Naučiť žiakov zodpovednému plánovaniu výdavkov a sporenia, ako aj predvídaní nečakaných situácií.

3. Nákup oblečenia s obmedzeným rozpočtom:

Úloha: Žiaci dostanú fiktívny rozpočet napríklad 100 eur a musia si vybrať oblečenie na rôzne príležitosti (napr. do školy, na šport, na oslavu). Musia vyhľadávať ponuky online alebo v letákoch a rozhodnúť sa, ako najlepšie rozdelia svoj rozpočet.

Cieľ: Naučiť žiakov rozhodovať sa medzi potrebami a želaniami, a tiež porovnávať ceny a hľadať najlepšie ponuky.

4. Simulácia pôžičky:

Úloha: Žiaci majú za úlohu zobrať si fiktívnu pôžičku (napríklad na kúpu bicykla) a porovnať ponuky troch bánk s rôznymi úrokovými sadzbami a podmienkami splácania. Musia vypočítať, akú sumu preplatia pri každej ponuke a ktorá pôžička je najvýhodnejšia.

Cieľ: Naučiť žiakov pracovať s úrokovými sadzbami, splátkami a porovnávať finančné produkty.

5. Plánovanie dovolenky:

Úloha: Žiaci majú k dispozícii rozpočet napríklad 2000 eur na rodinnú dovolenku a musia vybrať destináciu, dopravu, ubytovanie a plánované aktivity. Zohľadniť musia aj neočakávané výdavky, napríklad poistenie alebo mimoriadne náklady.

Cieľ: Naučiť žiakov plánovať väčšie výdavky, ako je dovolenka, a porovnávať možnosti ubytovania, dopravy a iných výdavkov.

6. Zodpovedné používanie kreditnej karty:

Úloha: Žiaci dostanú fiktívnu kreditnú kartu s určitým limitom. Musia rozhodnúť, čo si na kartu kúpia, a zároveň vypočítať, aké budú mesačné splátky a úrok, ak nebudú môcť kartu splatiť hneď. Diskutujú o rizikách a výhodách používania kreditnej karty.

Cieľ: Naučiť žiakov zodpovednému prístupu k pôžičkám a úverom, ako aj rizikám nadmerného zadlženia.

Ako zapojiť do procesu viaceré predmety:

- Matematika: Žiaci budú pri riešení finančných situácií počítat percentá (napr. úrokové sadzby), rozpočet alebo splátky úverov.
- Občianska náuka: Diskusie o právach spotrebiteľa, o tom, ako vyjednávať zmluvy, alebo o úlohách finančných inštitúcií v spoločnosti.
- Etická výchova: Rozhovory o etických aspektoch hospodárenia s peniazmi, požičiavanie alebo rozdieloch medzi bohatstvom a chudobou.

Záver

Finančné vzdelávanie na druhom stupni základnej školy môže byť veľmi efektívne, ak sa predmety navzájom prepájajú a ak učitelia spolupracujú na vytváraní spoločných tém a projektov. Je dôležité využívať skúsenosti žiakov a budovať na tom, čo sa naučili na prvom stupni, čím im pomôžete lepšie pochopiť komplexné finančné koncepty a pripraviť ich na reálny svet financovania a hospodárenia.

Časový harmonogram úloh

September

1. Príprava plánu finančnej gramotnosti. Predloženie vedeniu školy na prerokovanie a schválenie.

Zodpovedný: Koordinátor FIG

2. Oboznámenie sa s plánom finančnej gramotnosti na MZ a PK.

Zodpovedný: Koordinátor FIG

3. Zapracovanie tém finančnej gramotnosti do tematických výchovno-vzdelávacích plánov všetkých predmetov.

Zodpovední: Všetci vyučujúci

4. Svetový deň eura (24. 9. 2025) – diskusia o význame spoločnej európskej meny, príprava informačných materiálov.

Zodpovední: Triedni učitelia a 2. stupeň

Október

5. FinQ – Vstupné diagnostické testovanie finančnej a občianskej kultúry žiakov (EduQ).

Zodpovední: Koordinátor FIG, triedni učitelia, vyučujúci podľa potreby

6. Svetový deň sporenia (31. 10. 2025): 1. stupeň – čítanie rozprávky *O troch grošoch*. 2. stupeň – tvorba plagátu alebo reklamného spotu na tému sporenia.

Zodpovední: Koordinátor, triedni učitelia, učitelia podľa potreby

Január

7. Zábavná finančná gramotnosť – aktivity pre žiakov 1. a 2. stupňa na stránke

<https://hra.mojafamilia.sk/register-form.php>

Zodpovední: Učitelia 1. stupňa, VYV, triedni učitelia

Február / Marec

8. Dohodnutie prednášky alebo workshopu s riaditeľkou Prima Banky – zameranie na FG.

Zodpovední: Učitelia INF, MAT

Marec

9. Global Money Week – aktivity a hry pre žiakov zamerané na sporenie, hospodárenie a hodnotu peňazí. Využitie pracovných listov FinQ podľa vekových skupín.

Zodpovední: Koordinátor FIG, vedenie školy

Máj

10. Kvíz: Otestujte svoju finančnú gramotnosť – test so žiakmi 9. ročníka

(<https://registre.nbs.sk/formulare/kvizfg/?id=PUBLIC#!>).

Zodpovední: Koordinátor FIG, triedni učitelia

Jún

11. Práca s internetom – vyhľadávajúce informácií o rôznych typoch úverov, online kalkulačky (5. – 6. ročník).

Máj / Jún (presný termín upresní koordinátor)

12. FinQ – Opakované testovanie finančnej a občianskej kultúry žiakov (meranie progresu).

Zodpovední: Učitelia INF, MAT

Priebežne

13. Organizácia besedy o finančnej gramotnosti v spolupráci s odborníkmi (Prima Banka, NBS, Tatra banka a i.).

Zodpovední: Koordinátor FIG, učitelia OBN

Poznámka: Plán finančnej gramotnosti je otvorený, a preto je možné ho v priebehu školského roka aktuálne dopĺňať.

Navrhnuté aktivity pre Svetový deň eura (24. 9. 2025):

Aktivita: *Plagát o krajinách eurozóny*

Cieľ aktivity: Žiaci si osvoja informácie o krajinách, ktoré používajú euro, a naučia sa o histórii eura v danej krajine, ekonomických údajoch a zaujímavostiach.

Postup aktivity:

1. Priradíte krajiny: Každá trieda (alebo skupina) si vyberie alebo jej bude pridelená jedna krajina z eurozóny (napr. Slovensko, Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Grécko atď.).
2. Obsah plagátu: Na plagáte by mali byť zahrnuté tieto informácie:
 - a. Názov krajiny a jej vlajka.
 - b. Počet obyvateľov.
 - c. Od kedy je krajina súčasťou eurozóny a používa euro.
 - d. Dizajn národných euromincí (každá krajina má vlastný dizajn).

- e. História prechodu na euro – čo sa používalo predtým a prečo sa krajina rozhodla prejsť na euro.
 - f. Zaujímavosti o ekonomike danej krajiny (napr. významné exporty, priemysel, turistika).
 - g. Zaujímavé fakty o tom, ako prebiehal prechod na euro v danej krajine (napr. aké problémy alebo úspechy mali s prechodom na novú menu).
3. Vizualizácia: Každý plagát by mal byť čo najkreatívnejší, s použitím farieb, obrázkov a rôznych foriem prezentácie (grafy, tabuľky). Žiaci môžu tiež pridať mapu s umiestnením krajiny v Európe.
4. Prezentácia: Po dokončení plagátov by každá trieda (alebo skupina) mohla prezentovať svoju krajinu pred ostatnými. Prezentácia môže zahŕňať krátky referát o danom štáte a o tom, prečo je dôležité byť súčasťou eurozóny.

Rozšírené možnosti:

- Výmena informácií: Po prezentácii môže každá trieda vymeniť plagát s inou triedou, aby sa všetci žiaci naučili o viacerých krajinách.
- Interaktívna mapa: V triede môže byť veľká mapa Európy, kde budú postupne umiestňované plagáty jednotlivých krajín na správne miesto.
- Kvíz: Na záver môžete usporiadať kvíz s otázkami o rôznych krajinách eurozóny, kde žiaci budú odpovedať na základe toho, čo sa naučili.

Využitelnosť pre rôzne predmety:

- Geografia: Obyvateľstvo, poloha, geografia krajiny.
- Dejepis: Prechod na euro, história meny.
- Výtvarná výchova: Návrh plagátu, tvorba grafiky.
- Matematika: Prepočet starých mien na euro (napr. koľko by dnes stálo niečo v starých markách alebo frankoch).
- Občianska náuka: Význam jednotnej meny v rámci EÚ, výhody a nevýhody eura.

Aktivita: Vytvorenie vlastnej meny

Popis aktivity: Žiaci môžu navrhnúť svoju vlastnú menu, pričom si môžu vymyslieť názov meny, dizajn bankoviek a mincí. Dizajn by mohol obsahovať symboly, ktoré by reprezentovali ich školu, krajinu alebo hodnoty, ktoré považujú za dôležité.

Ciele: Žiaci sa naučia, aký význam má dizajn a bezpečnostné prvky na bankovkách, a zároveň získajú prehľad o tom, prečo má každá krajina iné symboly na svojich peniazoch.

Vyučovací predmet: Výtvarná výchova, Občianska náuka

Aktivita: Plagát na tému „Výhody eura“

Popis aktivity: Žiaci môžu vytvoriť plagáty, ktoré zobrazia výhody používania eura ako spoločnej meny. Môžu sa zamerať na zjednodušenie obchodovania, cestovanie v krajinách eurozóny bez nutnosti výmeny peňazí a posilňovanie ekonomickej stability.

Ciele: Žiaci sa naučia analyzovať výhody eura v rámci európskej ekonomiky a medzinárodných vzťahov.

Vyučovací predmet: Výtvarná výchova, Geografia, Ekonomika.

Aktivita: Simulácia výmeny meny

Popis aktivity: Žiaci môžu vytvárať jednoduché tabuľky, kde si vypočítajú hodnotu rôznych národných mien pred zavedením eura (napr. nemecká marka, francúzsky frank) a ich výmenu za eurá. Cieľom je ukázať, ako by vyzeral obchod a cestovanie v Európe pred zavedením eura.

Ciele: Žiaci sa naučia základy výmenných kurzov a prečo je výhodné mať jednotnú menu.

Vyučovací predmet: Matematika, Ekonomika.

Aktivita: Diskusia o historickom vývoji eura

Popis aktivity: Žiaci môžu viesť diskusiu alebo pripraviť krátku prezentáciu o tom, ako sa euro stalo spoločnou menou v Európe. Môžu sa sústrediť na históriu eura, jeho zavedenie, problémy, ktoré sa museli riešiť, a krajiny, ktoré sa do eurozóny nezapojili.

Ciele: Prehĺbiť vedomosti o európskej ekonomickej spolupráci a vývoji jednotnej meny.

Vyučovací predmet: Dejepis, Geografia, Občianska náuka.

Aktivita: Vytváranie „národných euromincí“

Popis aktivity: Žiaci môžu navrhovať svoje vlastné národné strany euromincí. Môžu si zvoliť, čo by podľa nich malo byť symbolom na minciach ich krajiny, alebo vytvoriť návrhy pre fiktívne krajiny.

Ciele: Žiaci sa naučia viac o symbolike národných mincí a prečo krajiny vyberajú určité motívy na svoje mince.

Vyučovací predmet: Výtvarná výchova, Geografia.

Aktivita: Hra: Krajiny eurozóny

Popis aktivity: Učiteľ môže pripraviť hru, kde žiaci budú identifikovať krajiny, ktoré používajú euro, a krajiny, ktoré majú vlastnú menu. Hra môže mať formu kvízu alebo interaktívnej mapy, kde budú žiaci presúvať názvy krajín do správnych kategórií.

Ciele: Žiaci si prehĺbia vedomosti o geografii a ekonomikách európskych krajín.

Vyučovací predmet: Geografia, Občianska náuka.

Aktivita: Rozprávka o európskej mene

Popis aktivity: Pre žiakov nižších ročníkov môžete vytvoriť zjednodušenú verziu príbehu o tom, ako a prečo vzniklo euro, v podobe rozprávky alebo animácie. Žiaci môžu príbeh ilustrovať alebo vytvoriť vlastné komiksy na tému "Môj prvý deň s eurom".

Ciele: Vysvetliť deťom význam spoločnej meny hravou formou.

Vyučovací predmet: Výtvarná výchova, Slovenský jazyk.

Navrhnuté aktivity pre Svetový deň sporenia (31. 10. 2025) pre 1. a 2. stupeň:

Aktivity pre 1. stupeň:

Aktivita: Vlastná pokladnička

Popis: Deti si môžu vyrobiť vlastnú pokladničku z recyklovaných materiálov (napr. z plastovej fľaše, kartónu) a následne si do nej môžu šetriť mince počas školského roka.

Cieľ: Naučiť žiakov praktickým spôsobom, aký význam má sporenie a ako si môžu ušetriť na niečo, čo si želajú.

Predmety: Pracovné vyučovanie, Výtvarná výchova.

Aktivita: Hra na obchod

Popis: Učiteľ môže pripraviť malý simulovaný obchod v triede, kde deti budú používať hracie peniaze. Každé dieťa dostane určitú sumu a musí si rozmyslieť, ako ju minie (napr. môžu si „kúpiť“ rôzne predmety, hračky, ale časť peňazí by si mali nechať „ušetriť“).

Cieľ: Naučiť deti základom rozhodovania o tom, čo je potrebné a čo si môžu dovoliť kúpiť.

Predmety: Matematika, Pracovné vyučovanie.

Aktivita: Sporiaci strom

Popis: Na stenu alebo tabuľu môže byť vytvorený veľký strom s prázdnyimi lístkami. Každé dieťa dostane papierový „groš“ (mincu), na ktorý napíše alebo nakreslí, na čo by si chcelo sporiť. Tento „groš“ potom nalepia na strom, aby sporiaci strom „rástol“ počas školského roka.

Cieľ: Deti sa zamyslia nad svojimi finančnými cieľmi a naučia sa trpezlivosti pri sporení.

Predmety: Výtvarná výchova, Slovenský jazyk.

Aktivita: Príbehy o sporení

Popis: Okrem rozprávky *O troch grošoch* môžu deti počúvať aj ďalšie príbehy alebo bájky, ktoré zdôrazňujú hodnotu sporenia, napríklad bájku o mravcovi a svrčkovi.

Cieľ: Pomôcť deťom pochopiť dôležitosť zodpovedného plánovania a šetrenia prostredníctvom príbehov.

Predmety: Slovenský jazyk, Etická výchova.

Aktivity pre 2. stupeň:

Projekt: „Môj sporiaci plán“

Popis: Žiaci si môžu vytvoriť vlastný sporiaci plán, kde si stanoví finančný cieľ (napr. nový mobil, výlet, oblečenie) a vypočítajú, koľko peňazí by si mali odkladať mesačne, aby tento cieľ dosiahli. Môžu spraviť prezentáciu svojho plánu a porovnať rôzne spôsoby, ako šetriť peniaze (napr. pokladnička, účet v banke, investovanie).

Cieľ: Naučiť žiakov dlhodobému plánovaniu a zodpovednému hospodáreniu s peniazmi.

Predmety: Matematika, Informatika, Ekonomika.

Aktivita: Simulácia „banky“ v triede

Popis: Žiaci si môžu zahrať na „banku“, kde niektorí budú vystupovať ako bankári a ostatní ako klienti, ktorí prichádzajú s požiadavkou otvoriť si sporiaci účet. Bankári musia vysvetliť, aké sú podmienky, úroky a výhody sporenia. Žiaci sa môžu striedať v rôznych úlohách.

Cieľ: Naučiť žiakov, ako fungujú základné finančné služby a aké sú výhody sporenia v bankách.

Predmety: Občianska náuka, Matematika.

Aktivita: Kvíz o sporení a financiách

Popis: Učiteľ môže pripraviť kvíz so zaujímavými otázkami o sporení, financiách a peniazoch. Otázky môžu zahŕňať: „Aký je rozdiel medzi sporením a investovaním?“, „Čo znamená inflácia?“, „Ako ovplyvňuje úrok sumu, ktorú nasporíme?“.

Cieľ: Posilniť vedomosti žiakov o finančných pojmoch hravou formou.

Predmety: Matematika, Ekonomika.

Diskusia: „Ako šetrím peniaze“

Popis: V rámci triedy môžu žiaci diskutovať o rôznych spôsoboch, ako šetria svoje peniaze, či už ide o vreckové, brigády alebo iné formy príjmu. Každý žiak môže zdieľať svoje tipy na šetrenie a aké sú ich skúsenosti s plánovaním financií.

Cieľ: Zdieľať rôzne nápady na šetrenie a učiť sa jeden od druhého.

Predmety: Občianska náuka, Etická výchova.

Aktivita: Návrh reklamnej kampane na sporenie

Popis: Žiaci môžu v skupinách vytvoriť reklamnú kampaň na podporu sporenia pre mladých ľudí. Môžu si vybrať, či vytvoria video, plagát, rádio spot alebo online reklamu. Dôležité je, aby presvedčili svojich rovesníkov, prečo je sporenie dôležité a ako im môže pomôcť v budúcnosti.

Cieľ: Posilniť kreatívne myslenie a presvedčovacie schopnosti, pričom sa žiaci učia o výhodách sporenia.

Predmety: Výtvarná výchova, Informatika, Občianska náuka.

Aktivita: Tvorba infografiky o sporení

Popis: Žiaci môžu vytvoriť infografiku, ktorá jednoducho vysvetlí, prečo je sporenie dôležité. Infografika by mohla zahŕňať, ako funguje úrok, ako sporenie môže ovplyvniť dlhodobé ciele, a čo je to "finančná rezerva".

Cieľ: Naučiť žiakov vizuálne spracovať finančné informácie a efektívne ich komunikovať.

Predmety: Informatika, Výtvarná výchova.

Plán práce koordinátora prevencie sociálno-patologických javov

školský rok 2025/2026

Vypracovala: Mgr. Jana Šimková

Koordinátorka prevencie sociálno-patologických javov

Prevencia rizikového správania je vo výchovno – vzdelávacom procese kľúčová pre ochranu duševného zdravia detí a mládeže. Prevencia pomáha predchádzať problémom skôr, ako sa stanú vážnymi.

Hlavné úlohy a ciele:

Plán práce koordinátora prevencie rizikového správania bol skoncipovaný na základe Pedagogicko – organizačných pokynov na školský rok 2025/2026, Stratégie Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028, Národnej protidrogovej stratégie 2021-2025, Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2021-2025, Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím, Národnej koncepcie ochrany detí v digitálnom priestore, Štátneho vzdelávacieho programu, Dohovoru o právach dieťaťa a výsledkov analýzy prevencie drogových závislostí a sociálno – patologických javov v školskom roku 2024/2025.

Prevencia rizikového správania patrí k hlavným výchovným prioritám školy. Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na podporu kvality života, zdravý životný štýl, podporu duševného zdravia a ochranu vlastného zdravia. Univerzálne preventívne aktivity sú vykonávané už na úrovni triedneho učiteľa. Prevencia je súčasťou prierezových tématických školského vzdelávacieho programu, a to konkrétne Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia.

Základné ciele primárnej prevencie:

- Monitorovať a odhaľovať negatívne javy v správaní sa žiakov a príznaky šikanovania využívaním rôznorodých diagnostických nástrojov; odhaľovať zdroje rizikového správania a sociálno-patologických javov a uplatňovať účinné prostriedky na ich elimináciu.
- Informovať bezodkladne zákonných zástupcov žiakov o výskyte problémového javu v správaní sa žiaka alebo zhoršenia jeho prospechu.
- Zvyšovať u žiakov povedomie o trestnoprávnej zodpovednosti pri prejavoch šikanovania, kyberšikanovania či iného rizikového správania. U pedagogických zamestnancov zvyšovať povedomie o ich trestnoprávnej zodpovednosti v prípade jej neriešenia v súlade so smernicou č.36/2018 a internou smernicou školy.

- V súčinnosti so zariadeniami poradenstva a prevencie spolupracovať na programoch prevencie šikanovania v súlade so Smernicou č.1/2025, s Prevenciou a riešením šikanovania - sprievodca pre školské prostredie a so Smernicou k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v škole, vyhotovovať zápis o riešení šikanovania a organizovať preventívne aktivity v danej oblasti. Uprednostňovať dlhodobé a overené preventívne programy.
- Posilniť preventívne aktivity zamerané na posilňovanie vzťahov, prijímanie inakosti a toleranciu a psychickú odolnosť.
- Podporovať zapájanie programov zameraných na prevenciu sociálno-patologických javov, protidrogovú prevenciu, prevenciu kriminality a využívať ponuku preventívnych aktivít CPP a ďalších odborných pracovísk poradenských a preventívnych služieb.
- Aktívne spolupracovať s CPP, sociálnou kuratelou a Policajným zborom v prípade žiakov, u ktorých sa vyskytli pretrvávajúce alebo kritické prejavy násilia, ktorí sa stali obeťami násilia alebo prejavujú suicidálne tendencie, alebo majú iný problém.
- S cieľom zabrániť poskytovaniu alebo sprístupňovaniu informácií, ktoré by mohli viesť k rôznym formám intolerancie, umožniť osobám, ktoré nie sú zamestnancami školy, účasť na vyučovaní a aktivitách organizovaných školou iba so súhlasom riaditeľa školy. Vopred si preveriť ponúkané preventívne aktivity a programy.
- Poskytnúť rodinám žiakov, u ktorých sa vyskytli prejavy rizikového správania, stali sa obeťami násilia, prejavujú samovražedné sklony (či už v škole alebo doma), príp. majú iný problém, kontakt na regionálne CPP za účelom zabezpečenia psychologickkej podpory pre žiakov a ich rodiny a odborného poradenstva pre pedagogických zamestnancov školy.
- Zamedzovať šíreniu drog, sociálno-patologickým javom, prejavom agresie, kyberšikanovania a šikanovania.
- Monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu protidrogovú výchovu na škole v spolupráci s vedením školy, výchovným poradcom, triednymi učiteľmi a špeciálnou pedagogičkou.
- Venovať osobitnú pozornosť žiakom zo znevýhodneného sociálneho prostredia.
- Na zabezpečenie disciplíny v škole prijímať také opatrenia, ktoré sú zlučiteľné s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa, s výchovou v duchu humanizmu a predchádzania všetkých foriem diskriminácie, intolerancie a rasizmu.
- V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa monitorovať správanie sa detí a ich zmeny a zabezpečovať ich aktívnu ochranu.

- Spolupracovať s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, podľa potreby aj s príslušným pediatrom, sociálnym kurátorom, príslušníkom PZ.
- V rámci vypracovaných opatrení na škole podporovať a umožňovať rešpektovanie názorov detí, a tak predchádzať všetkým formám rasizmu, diskriminácie a intolerancie.
- Podporovať povedomie o schopnostiach a prínose osôb so zdravotným postihnutím, podporovať uznávanie zručností, predností a schopností osôb so zdravotným postihnutím.
- Udržiavať pocit bezpečnosti u žiakov, ich rodičov priebežným informovaním o preventívnych činnostiach školy.
- Realizovať preventívnu činnosť ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vkladať tému kyberbezpečnosti a bezpečného správania sa na internete do všetkých predmetov, nielen do predmetu informatika.
- V rámci triednych aktívov vzdelávať aj rodičov a zapájať ich do preventívnych aktivít zameraných na ochranu žiakov. Upozorňovať pritom na potrebu rešpektujúcej a otvorenej komunikácie rodiča vo vzťahu k dieťaťu.

Hlavné metódy a formy práce:

- prieskum drogovej scény na škole pomocou dotazníka,
- prieskum zameraný na identifikáciu klímy triedy, javov sociálnej patológie – šikanovania a kyberšikanovania,
- spolupráca s CPP a políciou,
- preventívne programy, rozhovory, besedy, zážitkové metódy, vzdelávacie aktivity,
- vhodné využitie protidrogových tém vo všetkých vyučovacích predmetoch,
- organizovanie súťaží,
- tvorba plagátov a výtvarných prác,
- práca v záujmových útvaroch,
- využívanie zážitkových foriem práce so žiakmi,
- využívanie nástenky, návšteva webových stránok s preventívnou tematikou,
- informovať rodičov o rizikách závislostí a sociálnej patológie,
- monitorovanie správania žiakov,

- v rámci prevencie venovať u žiakov pozornosť otázkam, ako by mohli pomôcť spolužiakovi, komu by sa mohli zdôveriť, kto im môže v škole pomôcť, ako by mohli pomôcť obeti a pod.
- upriamiť pozornosť na novoprijatých žiakov, žiakov cudzincov, rôzne líšiacich sa žiakov či dištancujúcich sa žiakov od kolektívu, žiakov so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia, z marginalizovaných rómskych komunít, poskytnúť im pomoc a podporu,
- dôsledným konaním pedagogického dozoru,
- zapájať žiakov do diania školy,
- podporovať sebadôveru a zodpovednosť žiakov, poskytovať im príležitosti na vyjadrenie svojich pocitov, postojov, návrhov a obhájenie vlastného konania,
- nabádať žiakov k rešpektovaniu pravidiel v školskom poriadku

Každý žiak školy je motivovaný ku učeniu tak, aby chápal, že vzdelávanie je nápomocné k úspešnému a spokojnému životu a v škole je preto, aby zistil, aké má možnosti a nie preto, aby zistil, čo nedokáže (čo nevie). Uvedomuje si svoje (ľudské) práva i práva iných a prijíma zodpovednosť za svoje konanie a vzdelávanie. Chápe význam existencie jasne a zrozumiteľne formulovaných pravidiel správania sa v škole, akceptuje a uplatňuje ich, prípadne sa zúčastňuje aj na ich tvorbe.

Osobitná pozornosť (pomoc) je venovaná nadaným žiakom ako aj integrovaným žiakom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, cudzincom, ktorí predstavujú v tomto ohľade zraniteľnú skupinu.

Úlohy koordinátora v oblasti primárnej prevencie

- plniť úlohu školského poradenstva v otázkach prevencie sociálno-patologických javov, osobitnú pozornosť venovať žiakom so SZP,
- poskytovať prevenčno – výchovné konzultácie žiakom a rodičom, informovať ich o činnosti preventívnych poradenských zariadení, o možnostiach využitia ich odborných služieb,
- úzko spolupracovať s výchovným poradcom,
- koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu protidrogovú výchovu a informačnú činnosť pedagogických zamestnancov pri dlhodobom systematickom sledovaní a hodnotení vývinu žiakov ohrozených drogovou závislosťou a inou sociálnou patológiou
- V spolupráci s vedením školy sprostredkúvať prepojenie školy s preventívnymi, poradenskými a inými odbornými zariadeniami a mimovládnyimi organizáciami zaoberajúcimi sa prevenciou.

Opatrenia proti šíreniu drog v škole:

- zamedziť prenikaniu drog do školy preventívnou kontrolou - v škole platí zákaz nosenia, prechovávaní a užívania legálnych a nelegálnych drog. Porušenie zákazu sa považuje za hrubé porušenie disciplíny, ktoré je potrebné riešiť so zákonnými zástupcami žiaka v súlade so Smernicou o prevencii šírenia sociálno-patologických javov v škole.
- Pri realizácii preventívnych programov a aktivít venovať zvýšenú pozornosť ich efektívnosti. Pri jednotlivých aktivitách požiadať o odbornú garanciu CPP.
- Zabezpečiť veku primeraným spôsobom informovanosť o rizikách sexuálneho zneužívania a vykorisťovania detí, ako aj o rizikách detskej pornografie a obchodovania s deťmi.
- Poskytovať preventívno-výchovné konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom.
- Osobitnú pozornosť venovať žiakom zo znevýhodneného sociálneho prostredia (ohrozeného sociálnou patológiou), u ktorých je zvýšené riziko vývinu sociálno-negatívnych javov, vrátane drogových závislostí.
- Monitorovať a analyzovať situáciu v škole z pohľadu užívania legálnych a nelegálnych drog v priestoroch školy.
- Koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu a informačnú činnosť pedagogických zamestnancov.
- Podporovať rozvíjanie záujmových činností a tvorivosti žiakov, akceptovať ich záujmovú činnosť.
- V zmysle programov podpory a ochrany detí a mládeže venovať pozornosť a podporovať nielen talentovanú ale aj problémovú, resp. rizikovú mládež.
- Podporovať kultúrne a umelecké aktivity zamerané na posolstvo života bez drog.
- Informovať žiakov, zákonných zástupcov o činnosti preventívnych, poradenských a iných odborných zariadení a o preventívnych programoch organizovaných školou.
- V zmysle Deklarácie práv dieťaťa v školách a v školských zariadeniach zabezpečovať aktívnu ochranu detí. Monitorovať zmeny v správaní detí a zabezpečiť opatrenia proti šíreniu drog v školskom prostredí. Osobitnú pozornosť venovať realizácii a rešpektovaniu Zákona o ochrane nefajčiarov v podmienkach školy a školských zariadení.

Časový harmonogram preventívnych aktivít:

Pre splnenie daných úloh v šk. roku 2025/2026 plánujeme uskutočniť nasledujúce akcie:

1. Naďalej spolupracovať s:

CPP t.č. 056/6422657

Políciou t.č. 158/112

Mestskou políciou t.č. 056/6422279

Termín: stály

Zodpovední: koordinátor prevencie, triedni učitelia

2. Prvé triednické hodiny venovať Vnútroškolnému poriadku školy a jeho dodatkom a zdôrazniť opatrenia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v šk. prostredí; s Dohovorom o právach dieťaťa; so Smernicou k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v škole:

Zodpovední: triedni učitelia

Termín: 01. až 05. september 2025

3. Na prvom triednom aktíve informovať zákonných zástupcov žiakov o postupe pri nevhodnom správaní sa žiakov a o rizikovom správaní sa žiakov. Oboznámiť rodičov s opatreniami, ktoré škola vymedzila v šk. poriadku proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v škole a pred nezákonným užívaním narkotík a psychotropných látok, so Smernicou k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v škole:

Zodpovední: triedni učitelia

Termín: 09. september 2025

4. Zrealizovať formou anonymného dotazníka prieskum o atmosfére v triede a škole, so zameraním na zachytenie nevhodného správania sa žiakov, ktoré by mohlo viesť k šikanovaniu či kyberšikanovaniu. Závery a opatrenia odovzdať vedeniu školy.

Zodpovední: triedni učitelia

Termín: október 2025 a február 2026

5. Zrealizovať formou anonymného dotazníka prieskum o postoji a stretnutí sa žiakov s fajčením, užívaním omamných látok a iným rizikovým správaním. Závery a opatrenia odovzdať vedeniu školy.

Zodpovední: triedni učitelia

Termín: november 2025 a marec 2026

6. V rámci spolupráce s Mestskou políciou v Michalovciach zrealizovať prednášky so zameraním na prevenciu kriminality.

Zodpovední: koordinátor prevencie

Termín: v priebehu školského roka podľa potreby

7. V rámci prvých hodín informatiky realizovať so žiakmi aktivity so zameraním na kyberšikanu a bezpečnosť na internete.

Zodpovední: vyučujúci informatiky

Termín: september 2025

8. Podieľať sa na plnení úloh Národného programu boja proti drogám. Venovať osobitnú pozornosť žiakom z prostredia ohrozeného sociálno-patologickými javmi, u ktorých možno predpokladať zvýšené riziko sociálno-patologického vývinu a vzniku drogovej závislosti.

Termín: stály

Zodpovední: všetci učitelia

9. V spolupráci s CPP organizovať aktivity pre žiakov zamerané na elimináciu drogových závislostí a patologického správania.

Termín: priebežne

Zodpovední: koordinátor prevencie

10. V spolupráci so Školským parlamentom a triednymi učiteľmi zorganizovať v tretí novembrový týždeň akciu Európsky týždeň boja proti drogám. Táto bude zameraná na podporu zdravého životného štýlu a prevenciu užívania drog.

Termín: 17.-21.november 2025

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia a Školský parlament

11. Zapojiť sa do preventívnych akcií v rámci podujatia Bubnovačka – Aby bolo deti lepšie počuť. Cieľom podujatia je pozorniť na dôležitosť ochrany detí pred násilím a pripomenie potrebu včasnej prevencie v spoločnosti.

Termín: 19.november 2025

Zodpovední: koordinátor, triedni učitelia a vyučujúci

12. Na webstránke školy poskytovať zákonným zástupcom informácie s preventívnym obsahom.

Termín: stály

Zodpovední: koordinátor prevencie

13. Priebežne monitorovať správanie sa žiakov a zmeny v prípadoch podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu alebo podozrenia, že by mohli byť vystavení ohrozeniu života, zdravia alebo neľudskému a zlému zaobchádzaniu, zabezpečiť ich ochranu a bezodkladne riešiť

vzniknutý problém v súčinnosti s vedením školy a zákonnými zástupcami žiaka. V prípade potreby spolupracovať s CPP, príslušným pediatrom, sociálnym kurátorom alebo políciou.

Termín: stály

Zodpovední: všetci učitelia

14. V súlade s právom dieťaťa na ochranu pred fyzickým, psychickým a sexuálnym násilím zabezpečiť veku primeraným spôsobom dostatočnú informovanosť o riziku, že sa dieťa môže stať obeťou sexuálneho zneužívania, vykorisťovania a detskej pornografie. V priamej výchovno-vzdelávacej činnosti klásť dôraz na znižovanie tohto rizika, s osobitným zameraním na riziko vyplývajúce z využívania internetu a sociálnych sietí.

Termín: stály

Zodpovední: všetci vyučujúci

15. V priebehu šk. roka uskutočniť v prípade podozrenia náhodné prehliadky aktoviek ako aj skriniek:

Zodpovední: triedni učitelia

Termín: podľa potreby a situácie

16. V rámci triednych aktívov priebežne informovať zákonných zástupcov o preventívnych aktivitách školy, ako aj o možnostiach odbornej pomoci CPP.

Zodpovední: vedenie školy, koordinátor prevencie, triedni učitelia

Termín: stály

17. Triedni učitelia pravidelne sledujú zmeny v správaní žiakov, ako sú záškoláctvo, agresivita, násilie, šikanovanie, týranie, delikvencia, drogy, sexuálne zneužívanie a pod.; kontaktujú sa s rodičmi, v prípade potreby s odborom sociálnych vecí, lekárom, pediatrom, policajným zborom. Spolupracujú s odborníkmi z príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Využívajú účinné nástroje v oblasti prevencie na predchádzanie, resp. riešenie prvých prejavov problémového správania, záškoláctva, šikanovania fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu, zneužívania žiakov:

www.bezpecnaskola.sk,

www.preenciasikanovania.sk,

www.zmudri.sk

<https://prevenciakriminality.sk/p/potrebujem-pomoc>

www.emocnykompas.sk

18. Ako poznám sám seba a Ako zmeniť sám seba – učebné texty

Zodpovední: triedni učitelia a koordinátor

Termín: priebežne

19. Koordinátor metodicky a odborne usmerňuje preventívno-informačnú činnosť pedagógov ale i nepedagogických pracovníkov školy, ktorí vykonávajú službu a monitorujú situáciu v objekte školy:

Zodpovední: koordinátor

Termín: priebežne

20. Podľa požiadaviek žiakov a rodičov umožniť v škole bohatú krúžkovú činnosť a snažiť sa získať hlavne problémových a rizikových žiakov:

Zodpovední: vedúci krúžkov

Termín: priebežne

21. Aktívne zapájať žiakov do aktivít a programov, ktoré podporujú výchovu ku zdraviu a zdravý životný štýl.

Zapojiť sa do aktivít k:

- Európskemu týždňu boja proti drogám (11/2025) – v spolupráci so Školským parlamentom,
- Dňu počítačovej bezpečnosti (30.11.),
- Svetovému dňu bez mobilu (6.2.) – v spolupráci so Školským parlamentom,
- Dňu pre bezpečnejší internet (11.2.),
- Svetovému dňu bez tabaku (31.5.),
- Dňu najlepších priateľov (8.6) – v spolupráci so Školským parlamentom.

Zodpovední: vedenie školy, koordinátori, triedni

a vyučujúci učitelia, učitelia informatiky, Školský parlament

Termín: podľa aktuálnych termínov

22. Informovať žiakov o škodlivých a vedľajších účinkoch dopingových látok.

Zodpovední: vyučujúci TSV a biológie, chémie

Termín: celý šk. rok

23. V prípade oprávneného podozrenia výskytu sociálno-patologických javov, zodpovedný pedagogický zamestnanec postupuje podľa platnej Smernice o prevencii šírenia sociálno-patologických javov v škole.

Zodpovední: tr. učitelia, koordinátor, vedenie školy

Termín: priebežne

24. Pravidelne kontrolovať Schránku dôvery a prípadné hlásenia okamžite nahlásiť vedeniu školy.

Zodpovední: koordinátor prevencie

Termín: stály

Očakávané výsledky:

Koordinátor prevencie očakáva, že sa pomocou navrhovaných aktivít zvýši pocit bezpečnosti u žiakov a rodičov, zabezpečí sa aktívna ochrana každého žiaka pred psychickým a fyzickým týraním, šikanovaním a kyberšikanovaním a ohrozovaním mravného vývinu. Aktivity napomôžu osvojiť si u detí zdravý životný štýl, pomôžu prehĺbiť právne vedomie detí a uvádzať ho do praxe, pomôžu odstraňovať sociálno-patologické javy na škole ako sú problémové a agresívne správanie a psychické týranie. Naučia žiakov asertívnemu správaniu, hodnoteniu seba a iných a slobodne vyjadriť svoj názor. Našou snahou je ochrániť prostredie školy od fajčenia a tabakových výrobkov a požívania a prechovávaní drog a predovšetkým chrániť zdravie detí. Naučiť ich zodpovednosti o vlastné zdravie.

Od rodičov očakávame užšiu spoluprácu so školou v oblasti prevencie drogových závislostí, ich aktívny záujem o problematiku prevencie, spoluprácu a pomoc pri odhaľovaní sociálno-patologických javov. S ich pomocou chceme nežiaduce formy správania čo najviac obmedziť aj v mimoškolskom prostredí. Očakávame, že rodičia nebudú zakrývať zistené skutočnosti, v záujme svojho dieťaťa nebudú k problematike ľahostajní a budú prístupní radám odborníkov.

Plán práce koordinátora prevencie sociálno – patologických javov je variabilný a v prípade potreby bude v priebehu školského roka upravený alebo doplnený.

Plán práce koordinátora čitateľskej gramotnosti

Školský rok: 2025/2026

Vypracovala: Mgr. Irena Vargová, koordinátorka čitateľskej gramotnosti

Aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti

1. Zvyšovať úroveň čitateľskej gramotnosti naprieč ročníkmi.
2. Podporovať učiteľov v zapájaní čitateľských stratégií do vyučovania.
3. Vytvárať pozitívny vzťah žiakov ku knihám a čítaniu.
4. Systematicky rozvíjať prácu s textom vo všetkých vyučovacích predmetoch.
5. Monitorovať a vyhodnocovať pokrok žiakov.
6. Zavádzať inovatívne a tvorivé formy práce s textom vhodné pre rôzne vekové skupiny.
7. Podporovať spoluprácu medzi učiteľmi, knižnicou a rodičmi v oblasti čitateľskej gramotnosti.
8. Vytvárať a zdieľať metodické materiály a príklady dobrej praxe.
9. Rozvíjať digitálnu čitateľskú gramotnosť – práca s multimediálnym a informačným textom.
10. Zabezpečovať profesijný rozvoj učiteľov v oblasti čítania a porozumenia textu.
11. V triedach 5.A a 7.B/a sú zavedené predmety čitateľská gramotnosť – hodnotenie absolvoval úspešne/ absolvoval/ neabsolvoval

Časový harmonogram aktivít:

1. Súťaže, prezentácie, projekty a čitateľské aktivity realizovať priebežne počas vyučovacích hodín všetkých predmetov počas celého školského roka s cieľom motivovať žiakov k samostatnému čítaniu, zhromažďovaniu materiálov.

Zodpovední: všetci vyučujúci

Termín: priebežne

2. Práca s odbornou literatúrou a encyklopédiami, práce s IKT, internetom, osvojiť si formy a obsah projektov, techniky vytvorenia jednoduchého projektu, prezentácia a obhajoba, kolektívne posudzovanie prác na krúžkoch, výstava prác, využitie poznatkov na jednotlivých predmetoch, v medzipredmetových vzťahoch a pre prax.

Zodpovední: všetci vyučujúci

Termín: priebežne

3. Zapojiť žiakov do súťaží podporujúcich rozvoj čitateľskej gramotnosti

Zodpovední: všetci vyučujúci

Termín: priebežne

4. Olympiády, recitačné súťaže, vedomostné súťaže, súťaže vo vlastnej literárnej tvorbe...

Zodpovední: vyučujúci SJL

Termín: priebežne

5. Rozvoj čitateľskej gramotnosti je realizovaný na každej vyučovacej hodine cez uplatňovanie inovatívnych metód a foriem práce, aktívne počúvanie s porozumením (verše, rozprávky, príbehy, piesne), čítanie s porozumením, vytváranie komunikačne podnetného prostredia, prezentácie s cieľom rozvíjania aktívnej slovnej zásoby a kultúry komunikácie. Zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti je v každom tematickom celku aj cez využívanie doplnkových výukových prostriedkov a prácu s informáciami pri tvorbe projektových prác.

Zodpovední: vyučujúci daných predmetov

Termín: priebežne

Plán práce je otvorený dokument, ktorý sa bude priebežne dopĺňať. Všetky aktivity z oblasti ČG budú rozpracované v záverečnej analýze.

Plán práce koordinátora výchovy k ľudským právam

školský rok 2025/2026

Vypracovala: Mgr. Miroslava Rošková

Koordinátorka pre výchovu k ľudským právam

Ľudské práva sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné, nezrušiteľné. Sú univerzálne a patria všetkým ľuďom bez ohľadu na rasu, etnickú príslušnosť, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické presvedčenie, pôvod, majetok, či postavenie. Sú výberom z večných a nemenných prirodzených práv vyplývajúcich z rozumu.

Škola je miestom osvojovania si základných pojmov v oblasti ľudských práv, miestom formovania hodnôt a postojov mladých ľudí, ktoré sú predpokladom dodržiavania a uplatňovania ľudských práv v celej spoločnosti.

Je potrebné sústrediť sa na jednotlivých stupňoch vzdelávania na osvojenie všeobecných poznatkov a vedomostí veku primeranou formou od intuitívneho a zážitkového osvojenia až po kognitívne poznatky a vedomosti a naopak, od pochopenia pojmov, poznatkov až po zručnosti a ich aplikácie do každodenného života.

Hlavné ciele a úlohy

Základným cieľom je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv detí uznaných Dohovorom o právach dieťaťa a pokroku pri ich používaní.

Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam v základnej škole je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Plán výchovy k ľudským právam je vypracovaný v súlade s odporúčaniami zahrnutých v dokumente MŠVVaŠ SR Sprievodca školským rokom 2025/2026, Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, Deklarácie ľudských práv a slobôd OSN, Dohovoru o právach dieťaťa, Listiny ľudských práv, Štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu, Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím a platnými stratégiami a koncepciami. Z týchto dokumentov vyplýva:

1. Vytvárať otvorenú, demokratickú, participujúcu klímu školy pre vzájomnú spoluprácu, šíriť myšlienky vzájomného rešpektu, podpory a spolupráce, rozvíjať schopnosti nenásilnej komunikácie, akceptácie odlišností a eliminovať prejavy intolerancie a nenávisť.
2. Vytvárať podmienky na individuálnu podporu všetkých detí a žiakov v školách a zároveň zabezpečiť rovnosť príležitostí, rešpektovanie výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí detí, žiakov alebo účastníkov výchovy
3. a vzdelávania a podporovať ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností.
4. Rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa (oznámenie č. 104/1991 Zb. v znení oznámenia č. 50/2003 Z. z.). V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa priebežne monitorovať správanie žiakov. V prípade podozrenia na porušovanie bezodkladne zabezpečiť ich aktívnu ochranu.
5. Rozvíjať a prehĺbovať etické hodnoty vo výchove a vzdelávaní, formovať osobnostné kompetencie žiakov zohľadnením všetkých aspektov dimenzií – hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické porozumenie.
6. Rozvíjať postoje a hodnoty globálnej solidarity, tolerance a povedomia. Hodnoty
7. a ochrany človeka, života, životného prostredia.
8. Zapájať žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv.
9. Vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie v školách (prostredníctvom chápaného
10. a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram).
11. Vytvárať žiakom v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu situácie na tréning nadobudnutých poznatkov o demokratickom občianstve, ľudskej dôstojnosti, rovnosti a slobode.
12. Pedagogickú diagnostiku orientovať predovšetkým na zohľadňovanie silných stránok dieťaťa alebo žiaka, identifikovanie prekážok a nerovností vo výchove a vzdelávaní
13. a ich následné odstraňovanie.
14. Využívať pri výchove a vzdelávaní manuál k tolerancii a ľudským právam KOMPAS a KOMPASITO.
15. Vo VV procese sa venovať témam súvisiacim s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, práv osôb so zdravotným znevýhodnením, rovnosti muža a ženy, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, extrémizmu, rasizmu a nenávisťných prejavov.
16. Viesť žiakov k aktívnej účasti pri kreovaní a fungovaní školského parlamentu

17. a podporovať participáciu žiakov a ich zákonných zástupcov na rozhodovacích procesoch otvorenej školy (tvorba školského poriadku a pod.), pristupovať dôsledne k napĺňaniu výchovy k ľudským právam pri rozvíjaní ich občianskych kompetencií.
18. Poskytnúť žiakom informácie o inštitúciách a mimovládnych neziskových organizáciách pôsobiacich v oblasti ochrany ľudských práv (verejný ochranca práv, prokuratúra, komisár pre deti) a o možnosti vykonávať dobrovoľnícku činnosť
19. v lokalite školy, komunite, regióne - Koncepcia výchovy a vzdelávania detí a mládeže k dobrovoľníctvu.
20. Odporúča sa veku primeraným spôsobom informovať žiakov o zmysle a príslušných ustanoveniach Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o účasti detí
21. v ozbrojených konfliktoch, Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa
22. predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii, Opčného protokolu o procedúre oznámení. Národný program boja proti obchodovaniu ľuďmi, Národná stratégia na ochranu detí pred násilím.
23. Uplatňovať zážitkové metódy vyučovania. Implementovať ciele výchovy k ľudským právam a právam dieťaťa do edukačného procesu inovatívnymi formami a metódami zážitkového vyučovania
24. Zvýšiť informovanosť žiakov v problematike ľudských práv a ich ochrany, zvyšovať osobnú zodpovednosť žiakov za vlastné správanie.
25. Rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, t.j. životné zručnosti či komplex spôsobilostí tak, aby preukázali vedomosti, zručnosti a postoje v oblasti ľudských práv a práv všetkých detí bez rozdielu.
26. Uplatňovať v prostredí školy zásady vyplývajúce zo Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR do r. 2028.
27. Podporovať povedomie o schopnostiach a prínose osôb so zdravotným postihnutím, podporovať uznávanie zručností, predností a schopností osôb so zdravotným postihnutím ako aj ich prínosu pre pracovisko a trh práce.
28. V súlade so Stratégiou SR pre mládež na roky 2021 – 2028 využiť vo výchovnovzdelávacom procese informácie a metodické námety orientované na globálne témy a hodnotovú výchovu vo výučbe rôznych vyučovacích predmetov a odborného-metodického materiálu Globalizácia, aktívne ľudské práva, radikalizmus, extrémizmus a migračná kríza.

Realizácia cieľov

Ciele výchovy k ľudským právam sa budú realizovať priebežne počas celého školského roka. Plán práce bude reagovať na aktuálne potreby a podnety zo strany žiakov, rodičov i vyučujúcich.

Obsah práce

Koordinátor pre ľudské práva bude monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať výchovu pre ľudské práva na škole, spolupracovať s vedením školy, triednymi učiteľmi, koordinátormi predchádzania patologických javov. V zmysle Listiny ľudských práv sa zameria na eliminovanie problémov segregácie rómskych žiakov v škole.

Možnosti uplatnenia a realizácie:

- besedy s využitím aktivizujúcich metód, prezentácie, rozhovory, zážitkové učenie
- organizovanie aktivít
- vhodné využitie tematiky ľudských práv vo všetkých vyučovacích predmetoch
- práca na triednických hodinách
- práca s internetom
- príprava nástenky, výstava prác žiakov, písanie úvah/esejí
- výučba riešením problémov, brainstorming
- akcie organizované školským parlamentom
- aktivity zamerané na prosociálne správanie
- monitorovanie správania žiakov a dodržiavanie práv

Rozpis plnenia cieľov (aktivity)

Triedni učitelia, vyučujúci, dozorkonajúci, pedagogickí asistenti budú monitorovať správanie sa detí a zabezpečovať ich aktívnu ochranu.

Aktivity budú doplnené ponukou CPPPaP, spoluprácou s UPSVaR Michalovce, OPK KMV SR Košice, Slovenským národným strediskom pre LP, prípadne iné.

Charitatívne podujatia:

- Verejná zbierka Biela pastelka 2025
- Spolupráca s Amnesty International

Výtvarné súťaže:

- Kto je mojím ochrancom? – umelecko-tvorivá súťaž pre deti pod záštitou Národného koordináčného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch

- Červené stužky – výtvarná súťaž na podporu kampane v boji proti AIDS

Aktivity v spolupráci s UPSVaR Michalovce:

- Pre všetkých žiakov školy – Bubnovačka – Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí

<u>September</u>			
		Príprava plánov na školský rok 2025/2026	koordinátorka pre ĽP
		Aktualizácia nástenky k ľudským právam (aj priebežne)	
1.9	Deň Ústavy SR	základné informácie Ústava SR, II. hlava- ZĽPaS	Vyučujúci OBN
1.-3.9.	Beslanský masaker	- teroristický útok v škole, v meste Beslan, informácie podané na hodinách OBN	Vyučujúci OBN
	Triedna samospráva	voľba zástupcu do školského parlamentu	-triedni učitelia
	Školský poriadok	– pozornosť venovať školskému poriadku (právam a povinnostiam žiakov)	-triedni učitelia
		- návrhy a pripomienky žiakov k školskému poriadku prerokovať na zasadnutí školského parlamentu a oboznámiť s nimi vedenie školy	školský parlament, vedenie školy
	Dohovor o právach dieťaťa	Výchova v duchu humanizmu, tolerance a rešpektovania odlišností, prevenciou diskriminácie, šikanovania, trestnoprávnej zodpovednosti mládeže na triednických hodinách	Triedni učitelia
	Školský parlament	- otvorenie činnosti – participácia na živote školy	Školský parlament
	Biela pastelka	Zbierka pre nevidiacich a slabozrakých	Koordinátor pre ĽP
9.9	Deň obetí holokaustu a rasového násillia	Diskusia na hodinách DEJ v 9. ročníku a na hodinách OBN.	Vyučujúci OBN a DEJ
21.9	Medzinárodný deň mieru	Informácie k téme podané na vyučovacích hodinách .	Vyučujúci OBN, DEJ, ETV, NAV
28.9	Svetový deň za právo vedieť	Informácie k téme podané na vyučovacích hodinách.	Triedni učitelia
<u>Október</u>			
	Pravidlá v našej triede	Aktivita priebežne plnená na triednických hodinách	Triedni učitelia
10.10	Svetový deň duševného zdravia	Liga za duševné zdravie – zvýšenie informovanosti o problémoch súvisiacich so psychickými ochoreniami	Vyučujúci NAV/ETV

17.10	Medzinárodný deň boja proti chudobe	Joseph Wresinský – informácie o zakladateľovi Hnutia na pomoc všetkým krajinám štvrtého sveta	NAV/ ETV
24.10	Deň OSN	Informácie na nástenke.	Vyučujúci DEJ a OBN/ koordinátorka pre ĽP
		Diskusie na hodinách OBN (8. roč.), DEJ (9. roč.).	
28.10	Deň vyhlásenia samostatného štátu Čechov a Slovákov	Informácie na nástenke.	Vyučujúci OBN a DEJ
		Diskusia na hodinách DEJ (8., 9. roč.).	
<u>November</u>			
9.11	Medzinárodný deň boja proti fašizmu a antisemitizmu	Informácie na hodinách DEJ, OBN.	Koordinátor pre ĽP/ učelia DEJ, OBN
15. – 21.11.	Týždeň boja proti drogám	Realizovať aktivity na danú tému.	Koordinátor predchádzania patologických javov
16.11	Medzinárodný deň tolerancie	Informácie na hodinách ETV/NAV.	Koordinátor pre ĽP. Vyučujúci ETV a NAV
17.11	Deň boja za slobodu a demokraciu	Diskusie na hodinách DEJ (8., 9. roč.), OBN (8. roč.).	Vyučujúci DEJ, OBN
19.11	Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí	Informácie na nástenke.	Vyučujúci OBN/ETV/NAV, koordinátor pre ĽP
		Diskusie na hodinách OBN, ETV, NAV	
20.11	Svetový deň detí	Informácie na nástenke	Koordinátor pre ĽP
		(OSN, UNICEF)	
<u>December</u>			
	Mier – zabezpečuje právo na život - najzákladnejšie ľudské právo	Aktualizovanie nástenky na tému: Mier	Koordinátor pre ĽP
1.12	Svetový deň boja proti AIDS	Problemátike boja proti AIDS venovať pozornosť na hodinách BIO/ETV	Vyučujúci BIO/ETV 8.ročník
3.12	Medzinárodný deň zdravotne postihnutých	Situačnými metódami si žiaci vyskúšajú roly postihnutých, následne prebehne diskusia o ich pocitoch.	Vyučujúci NAV/ETV, koordinátor pre ĽP
10.12	Svetový deň ĽP	Pripomenúť si spoločné kultúrne dedičstvo ľudstva.	Koordinátor pre ĽP/ OBN

<u>Január</u>			
	Priebežné monitorovanie plnenia úloh z plánu práce koordinátora		Koordinátor pre ĽP
24.1	Deň komplimentov	Žiaci a učitelia si počas celého dňa skladajú komplimenty	Školský parlament Koordinátor predchádzania patologických javov
28.1	Svetový deň mobilizácie proti jadrovej vojne	Diskusia na hodinách OBN (7., 8. roč.), DEJ (9. roč.).	Koordinátor pre ĽP/ učitelia DEJ, OBN
	Práva detí	Školské kolo pre žiakov 6. ročníka -vytvárame knižnú ilustráciu o právach detí - práca s publikáciou UNESCO Práva detí -zverejnenie víťazných prác na stránke školy a na nástenke -výber víťazných prác- ŽŠP	Vyučujúci OBN, koordinátor ĽP
<u>Február</u>			
	Petícia na podporu väzňov svedomia	Organizácia online petície na podporu väzňov svedomia, ktorú organizuje Amnesty International: Žiaci si dobrovoľne vyberú jeden z prípadov porušenia základných ĽP a vyplnia krátky online formulár, ktorý vyjadruje podporu nespravodlivo väznenému. Bližšie info: http://pripady.amnesty.sk/	Triedni učitelia
4.2	Svetový deň proti rakovine - Deň narcisov	Diskusia na hodinách BIO o zákernosti choroby (rakoviny) a o možnostiach jej liečby a pomoci chorým.	Koordinátor pre ĽP/ učitelia BIO, ETV, NAV.
22.2	Európsky deň obetí zločinu	Na TRH a na hodinách OBN v 8. ročníku venovať pozornosť problematike ochrany spotrebiteľa, aktualizovať k téme nástenku, realizovať zážitkové učenie a prezentácie žiakov k danej problematike.	Koordinátor pre ĽP/ DEJ
<u>Marec</u>			

	Sovietsky príbeh – dokumentárny film	Analýza oceňovaného dokumentárneho filmu Sovietsky príbeh - rozbor základných ľudských práv Na TRH a na hodinách OBN,DEJ v 9. ročníku	Triedni učitelia
2.3	Deň boja spisovateľov za mier	Diskusie na hodinách SJL.	Vyučujúci SJL, koordinátorka pre ĽP
8.3	Medzinárodný deň žien	Aktualizácia nástenky k pamätným dňom.	Triedni učitelia
21.3	Medzinárodný deň boja za odstránenie rasovej diskriminácie	Riadené diskusie na hodinách ETV/NAV. Venovať témam pozornosť prostredníctvom aktivít , cvičení a rolových hier.	Koordinátor pre ĽP, učitelia ETV/NAV
25.3	Deň zápasu za ľudské práva	Venovať pozornosť téme na hodinách OBN	Vyučujúci OBN
<u>Apríl</u>			
8.4	Medzinárodný deň Rómov	Práca s rómskymi žiakmi. Rôzne výtvarné aktivity	Vyučujúci VYV, OBN 7. ročník – prezentácia.
13.4	Deň nespravodlivo stíhaných	Diskusie na hodinách OBN (7., 8. roč.)	Koordinátor pre ĽP/ učitelia OBN
20.4	Medzinárodný deň slobody tlače	Aktivity pripravené učiteľmi SJL – Mediálny deň (žiaci si vyskúšajú roly žurnalistov a následne prebehne diskusia o slobode tlače – o tom, čo to znamená).	Vyučujúci SJL
22.4	Deň Zeme	Rôzne aktivity pripravené koordinátorom pre environmentálnu vých. Zamerané na ochranu prírody .	Koordinátor pre environmentálnu výchovu
26.4	Svetový deň duševného vlastníctva	Diskusie na hodinách k tejto problematike	Vyučujúci SJL/ ETV koordinátor pre ĽP
<u>Máj</u>			
1.5	Sviatok práce	Ankety a diskusie na hodinách.	Triedni učitelia
3.5	Svetový deň slobody tlače (UNESCO)	Diskusie na tému: Porušovanie práv slobody prejavu..	Koordinátor pre ĽP
8.5	Deň víťazstva nad fašizmom	Diskusia na hodinách DEJ 9. roč., OBN 7. A 8. ročník	Vyučujúci DEJ,OBN
25.5	Základné ľudské práva a slobody	Súťaž pre žiakov 8.a 9. ročníka Olympiáda ľudských práv	Vyučujúci OBN
<u>Jún</u>			

1.6	Medzinárodný deň detí	Rôznorodé aktivity pripravené učiteľmi pre žiakov – šport, súťaženie, vychádzka, uvoľnenie...	Triedni učitelia
4.6	Medzinárodný deň nevinných detských obetí agresie	Problematicke práv detí venovať pozornosť na hodinách OBN.	Vyučujúci OBN
12.6	Svetový deň proti detskej práci	Informácie na nástenke.	Koordinátor pre LP
26.6	Medzinárodný deň OSN na podporu obetí mučenia	Diskusia na tému OSN. Vyhodnotenie celoročnej práce.	Koordinátor pre LP

Záver

Očakávané výsledky

„ Možno sme sa všetci narodili vedomí si svojich práv, iba si to musíme pripomenúť.“

Porozumieť ľudským právam sa dá najlepšie prostredníctvom vlastného zážitku. Takúto možnosť poskytuje každodenný život v škole. Očakáva sa, že učitelia budú viesť žiakov k pochopeniu podstaty takých abstraktných pojmov, ako sú sloboda, tolerancia, česťnosť a pravda. Predsudky sú často dôvodom na upieranie ľudských práv niektorým žiakom. Učitelia si budú všímať, či sa žiaci medzi sebou nenazývajú opovrhľivými prezývkami, hanlivo nepomenúvajú spolužiakov iných etnických skupín a v prípade, že k takýmto situáciám dôjde, budú ich riešiť. Triednické hodiny budú dôležitým krokom pri ovplyvňovaní atmosféry školy v prospech ľudských práv. Učitelia a vychovávatelia budú vytvárať prostredie, v ktorom sa žiaci cítia bezpečne a podelia sa o svoje pocity a názory. Prostredie, kde sú rešpektované ich práva.

Počas celého školského roka 2025/2026 môže byť tento plán dopĺňaný o podujatia organizované partnerskými mimovládnyimi organizáciami a inštitúciami podľa ponuky a potreby.